

**INVEST BANKA MONTENEGRO AD,
PODGORICA**

Finansijski iskazi za godinu završenu
na dan 31. decembra 2016. godine

i

Izvještaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
FINANSIJSKI ISKAZI	
Bilans uspjeha	3
Bilans stanja	4
Iskaz o promjenama na kapitalu	5
Iskaz o tokovima gotovine	6
Napomene uz finansijske iskaze	7 - 69

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Skupštini akcionara Invest banke Montenegro AD, Podgorica

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza Invest banke Montenegro AD, Podgorica (u daljem tekstu „Banka“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2016. godine, bilans uspjeha, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske iskaze.

Odgovornost rukovodstva za finansijske iskaze

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu („Službeni list Crne Gore“, br. 52/2016) i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim iskazima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahtjeva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski iskazi ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjanjima u finansijskim iskazima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih iskaza radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu adekvatnosti primjenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih iskaza.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg kvalifikovanog mišljenja.

Osnove za kvalifikovano mišljenje

Kao što je objelodanjeno u Napomenama 16. i 20. uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2016. godine, ukupni bruto krediti i potraživanja od klijenata iznose EUR 25,010 hiljada, a ostala finansijska potraživanja iznose EUR 2,497 hiljada. Banka ima koncentraciju kreditnog rizika po osnovu potraživanja od manjeg broja komitenata kod kojih su prolongirani rokovi otplate. Ukupna bruto izloženost ovih komitenata iznosi najmanje EUR 15,004 hiljade na dan 31. decembra 2016. godine za koje je evidentirana ispravka vrijednosti u iznosu od EUR 61 hiljadu, rezerve u iznosu od EUR 103 hiljade i EUR 836 hiljada nedostajućih rezervi. Većina komitenata kao obezbjeđenje ima hipoteku. Na osnovu raspoložive dokumentacije i izvršenih revizorskih procedura nismo bili u mogućnosti da se u dovoljnoj mjeri uvjerimo u mogućnost naplate cjelokupnog iznosa potraživanja i time u adekvatnost formirane ispravke vrijednosti i potrebne rezerve za procijenjene gubitke, kao i efekte koje ovo pitanje može imati na priložene finansijske iskaze pa samim tim i na pokazatelje propisane Zakonom o bankama i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Centralne banke Crne Gore koji su objelodanjeni u napomeni 28. uz pojedinačne finansijske iskaze.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Skupštini akcionara Invest banke Montenegro AD, Podgorica (Nastavak)

Osnove za kvalifikovano mišljenje (Nastavak)

Kao što je objelodanjeno u Napomenama 17(c), 17(d) i 26. uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2016. godine, investicije u pridružena preduzeća i zajedničke poduhvate po metodi kapitala i investicije u zavisna preduzeća, iznose EUR 9,340 hiljada i revalorizacione rezerve iznose EUR 993 hiljade. Investicije u pridružena preduzeća i zajedničke poduhvate po metodi kapitala kao i revalorizacione rezerve se u cjelosti odnose na učešća u kapitalu Atlas banke AD Podgorica u iznosu od EUR 7,340 hiljada, dok se investicije u zavisna preduzeća u iznosu od EUR 2,000 hiljada u cjelosti odnose na ulog u preduzeću Global Carbon d.o.o. Podgorica (i predstavljaju 100% odbitnu stavku sopstvenih sredstava tako da nema negativan uticaj na kapital Banke). Banka nije obračunala i evidentirala eventualne gubitke po osnovu obezvređenja navedenih investicija. Nismo dobili adekvatne revizorske dokaze koji se tiču vrednovanja navedenih investicija, te nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne korekcije na finansijske iskaze za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2016. godine, pa samim tim i na pokazatelje propisane Zakonom o bankama i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Centralne banke Crne Gore koji su objelodanjani u Napomeni 28. uz pojedinačne finansijske iskaze.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 21. uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2016. godine sredstva stečena po osnovu naplate potraživanja iznose EUR 1,816 hiljada, pri čemu su navedene nepokretnosti stečene u periodu od 2004. do 2016. godine. U skladu sa zahtjevima MSFI 5 „Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja“, stalna imovina namijenjena prodaji vrednuje se na dan bilansa stanja po nižoj od fer vrijednosti umanjenoj za očekivane troškove prodaje i knjigovodstvene vrijednosti. S obzirom da Banka nije izvršila procjenu fer vrijednosti nismo se mogli uvjeriti u adekvatnost vrednovanja navedenih sredstava namijenjenih prodaji kao i efekte koje bi ovo pitanje moglo da ima na priložene finansijske iskaze Banke za 2016. godinu. Rukovodstvo Banke ulaže napore za realizaciju ovih sredstava i u toku 2016. i početkom 2017. godine je došlo do prodaje stečenih nekretnina u iznosu EUR 865 hiljada po vrijednosti približnoj vrijednosti iskazanoj u knjigama Banke, a očekuje se i dalja realizacija.

Kvalifikovano mišljenje

Po našem mišljenju, osim za efekte eventualnih korekcija koje bi mogle da budu utvrđene kao neophodne da smo bili u mogućnosti da se uvjerimo u pitanja razmatrana u Osnovama za kvalifikovano mišljenje, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2016. kao i rezultate njihovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se zadržava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Skretanje pažnje

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 2.3. Banka se u svom poslovanju suočava sa nekoliko materijalnih neizvjesnosti, po osnovu kojih rukovodstvo Banke preduzima određene mjere za njihovo minimiziranje i prevazilaženje. Naše mišljenje ne sadrži kvalifikaciju po ovom pitanju.

Podgorica, 26. maj 2017. godine

Milovan Popović
Ovlašćeni revizor

BILANS USPJEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine
(u hiljadama EUR)

	Napomene	2016.	2015.
Prihodi od kamata	3.1., 6a	1,758	2,383
Rashodi kamata	3.1., 6b	(1,153)	(1,087)
Neto prihodi od kamata		605	1,296
Prihodi od dividendi		4	6
Troškovi obezvrjeđenja	3.6., 7a	(191)	(183)
Troškovi rezervisanja	3.6., 7b	(6)	(2)
Prihodi od naknada	3.1.,8a	251	267
Rashodi naknada	3.1.,8b	(244)	(255)
Neto prihodi od naknada		7	12
Neto dobiti od finansijskih instrumenata koji se drže za trgovinu		59	13
Neto dobiti/(gubici) od investicionih hartija od vrijednosti		(41)	3
Neto gubici od kursnih razlika	3.2	2	13
Troškovi zaposlenih	9	(688)	(671)
Opšti i administrativni troškovi	10	(418)	(500)
Troškovi amortizacije	11	(126)	(129)
Ostali rashodi		(15)	(28)
Ostali prihodi	12	57	183
OPERATIVNI PROFIT/GUBITAK		(751)	13
Porez na dobit	3.4.,13	(0)	(0)
NETO PROFIT		(751)	13

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane rukovodstva Invest banke Montenegro AD, Podgorica 27. januara 2017. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Invest banka Montenegro AD, Podgorica

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Milanka Radunović

Glavni Izvršni direktor

Zoran Nikolić

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2016. godine
(U hiljadama EUR)

	Napomene	31. decembra 2016.	31. decembra 2015.
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	14	3,181	3,682
Kredit i potraživanja od banaka	15	1,061	2,829
Kredit i potraživanja od klijenata	16	24,724	26,210
Finansijska sredstva koja se drže za trgovanje		-	-
Investicione hartije od vrijednosti			
- raspoložive za prodaju	17a	2,116	6,459
- koje se drže do dospijeca	17b	50	200
Investicije u pridružena preduzeća i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	17c	7,340	1,261
Investicije u zavisna preduzeća	17d	2,000	2,000
Nekretnine, postrojenja i oprema	18	1,260	1,317
Nematerijalna sredstva	19	179	186
Ostala finansijska potraživanja	20	2,328	2,464
Ostala poslovna potraživanja	21	2,049	1,562
UKUPNA SREDSTVA		46,288	48,170
OBAVEZE			
Depoziti banaka		-	-
Depoziti klijenata	22	24,099	23,209
Pozajmljena sredstva od banaka	23	-	-
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	23	5,548	6,461
Rezerve	24	1	1
Odložene poreske obaveze		7	7
Ostale obaveze	25	2,255	3,343
UKUPNE OBAVEZE		31,910	33,021
KAPITAL			
Akcijski kapital	26	13,844	13,844
Emisione premije		2	2
Neraspoređena dobit		-	-
Dobit tekuće godine		(751)	13
Ostale rezerve		1,283	1,290
UKUPAN KAPITAL		14,378	15,149
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		46,288	48,170
VANBILANSNA EVIDENCIJA	28	122,389	132,701

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine
(U hiljadama EUR)

	<u>Akcijski kapital</u>	<u>Emisione premije</u>	<u>Ostale rezerve</u>	<u>Neraspoređena dobit</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje 1. januar 2015. godine	13,844	2	1,272	21	15,139
Prenos dobitka na ostale rezerve	-	-	21	(21)	-
Umanjenje revalorizacionih rezervi	-	-	(3)	-	(3)
Dobit tekuće godine	-	-	-	13	13
Stanje 31. decembar 2015. godine	13,844	2	1,290	13	15,149
Stanje 1. januar 2016. godine	-	-	13	(13)	-
Prenos dobitka na ostale rezerve	-	-	13	(13)	-
Umanjenje revalorizacionih rezervi	-	-	(20)	-	(20)
Dobit tekuće godine	-	-	-	(751)	(751)
Stanje 31. decembar 2016. godine	13,844	2	1,283	(751)	14,378

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine
(U hiljadama EUR)

	<u>Napomene</u>	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Prilivi po osnovu kamata		1,028	2,302
Odlivi po osnovu kamata		(1,153)	(1,087)
Prilivi po osnovu naknada i provizija		251	267
Odlivi po osnovu naknada i provizija		(244)	(254)
Odlivi po osnovu zarada zaposlenih i troškova za dobavljače		(1,290)	(1,450)
Povećanje/smanjenje kredita i ostale aktive		57	983
Prilivi/(odlivi) po osnovu depozita i ostalih obaveza		(199)	390
Plaćeni porezi		(47)	(223)
Ostali prilivi		14	194
<i>Neto prilivi/(odlivi) gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>		<u>(1,583)</u>	<u>1,122</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
Kupovina nekretnina i opreme		(18)	-
Kupovina nematerijalnih ulaganja		(44)	(66)
Državni zapisi		(50)	(200)
<i>Neto prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja</i>		<u>(112)</u>	<u>(266)</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
Povećanje/(smanjenje) pozajmljenih sredstava, neto		(913)	314
<i>Neto prilivi/(odlivi) gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>		<u>(913)</u>	<u>314</u>
Efekat kursnih razlika		2	13
Neto smanjenje gotovine i gotovinskih ekvivalenata		<u>(2,606)</u>	<u>1,183</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda		<u>4,614</u>	<u>3,431</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine	3.5., 30	<u><u>2,008</u></u>	<u><u>4,614</u></u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

Invest banka Montenegro AD, Podgorica (u daljem tekstu: Banka) je pravni sljedbenik Pljevaljske banke AD, Pljevlja. Skupština akcionara Pljevaljske banke AD, Pljevlja je 20. novembra 2006. godine donijela Odluku kojom se mijenja naziv i sjedište Banke. Odlukom o promjeni naziva Banke, broj 03-3437/3, mijenja se naziv Banke u Invest banka Montenegro, Akcionarsko društvo Podgorica. U skladu sa Odlukom o promjeni sjedišta i adrese, broj 03-3437/4, sjedište Banke je u Podgorici, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 115.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka obavlja poslove primanja depozita i drugih sredstava fizičkih i pravnih lica i odobrava kredite i druge plasmane iz tih sredstava, u cjelini ili djelimično.

Pored ovih poslova može da obavlja i sljedeće poslove:

- izdavanje garancija i preuzimanje drugih obaveza;
- kupovina i naplata potraživanja;
- izdavanje, obrada i evidentiranje platnih instrumenata;
- platni promet sa inostranstvom;
- finansijski lizing;
- trgovina u svoje ime i za svoj račun ili za račun komitenta stranim sredstvima plaćanja;
- prikupljanje podataka, izrada analiza i davanje informacija i savjeta o kreditnoj sposobnosti društava i preduzetnika;
- depo poslove;
- kastodi poslove;
- depozitarne poslove i
- druge pomoćne poslove iz domena poslovanja banke.

Organi Banke su: Skupština akcionara i Odbor direktora. Skupština akcionara je najviši organ Banke. Pravo upravljanja akcionari ostvaruju neposredno ili preko svojih pismeno opunomoćenih predstavnika. Akcionari imaju broj glasova na Skupštini akcionara srazmjerno broju akcija. Odbor direktora je organ upravljanja Bankom. Skupština akcionara bira i opoziva Odbor direktora Banke. Odbor direktora Banke ima 5 članova od kojih su većina nezavisna od Banke. Izvršni direktor je član Odbora direktora, ali nije predsjednik, odnosno predsjedavajući Odbora direktora kako to nalaže Zakon o bankama.

Stalna tijela Odbora direktora su: Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje promjenama informacionih sistema i Komitet za upravljanje aktivom i pasivom Banke (ALCO). Odbor za upravljanje promjenama informacionog sistema i Komitet za upravljanje aktivom i pasivom banke imaju po šest članova, čiji su predsjednici izvršni direktori Banke, a članovi rukovodioci ili direktori organizacionih jedinica Banke. Odbor za reviziju ima u svom sastavu tri člana, od kojih većina nijesu povezani sa Bankom.

Glavni Izvršni direktor Banke je izvršni rukovodilac Banke. Za svoj rad Glavni izvršni direktor je odgovoran Odboru direktora Banke.

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka je imala 29 zaposlenih radnika (31. decembra 2015. godine: 30 zaposlenih radnika).

Banka ima centralu u Podgorici, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 115.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZEZa godinu završenu 31. decembra 2016. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza**

Banka ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Sl. list CG”, br. 52/16) koji podrazumijevaju primjenu Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i odluka Centralne banke Crne Gore koje regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Finansijski iskazi Banke su pripremljeni u skladu sa Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih iskaza banaka („Sl. list CG“, br. 15/12 i 18/13).

Prilikom sastavljanja ovih finansijskih iskaza Banka je primijenila politike koje su u skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, ali koji se u dijelu evidentiranja potraživanja za koje su se stekli uslovi za isključivanje iz bilansa Banke, formatu prezentacije finansijskih iskaza razlikuju od zahtjeva MSFI i MRS primjenljivih na dan 31. decembra 2016. godine.

Zbog potencijalno značajnih efekata koje gore navedena pitanja mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih iskaza Banke, priloženi finansijski iskazi se ne mogu tretirati kao finansijski iskazi sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Ovi finansijski iskazi ne uključuju poslovanje zavisnog pravnog lica Global Carbon DOO, Podgorica koje je 100% u vlasništvu Banke i ne predstavljaju konsolidovane finansijske iskaze.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i funkcionalna i izvještajna valuta Banke je euro (EUR).

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena. Najznačajnije procjene i pretpostavke su izvršene na sledećim bilansnim pozicijama:

- Rezervisanja po kreditima i kamata
- Rezervisanja za depozite kod drugih banaka
- Rezervisanja za trajne uloge
- Rezervisanja za vanbilansne stavke
- Rezervisanje za otpremnine
- Rezervisanja za sudske sporove
- Korisni vijek trajanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme

U finansijskim iskazima Banke izvršeno je rezervisanje, obračunato od strane aktuar, po osnovu procijenjene sadašnje vrijednosti sredstava za otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade zaposlenima nakon ispunjenih uslova, korišćenjem metode kreditiranja projektovane jedinice.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA (Nastavak)**2.3. Načelo stalnosti poslovanja**

Banka je za potrebe sastavljanja pojedinačnih finansijskih iskaza za 2016. godinu i za primjenu osnova za vrednovanje pojedinačnih bilansnih stavki primijenila pretpostavke o stalnosti poslovanja Banke u doglednoj budućnosti.

Banka se u svom poslovanju suočava sa nekoliko materijalnih neizvjenosti, po osnovu kojih Rukovodstvo Banke preduzima određene mjere, kao što je objelodanjeno u nastavku.

Nepovoljno makroekonomsko okruženje nastalo kao rezultat globalne ekonomske krize i njenih posledica na privredu u Crnoj Gori, ukazivalo je na probleme naplate plasmana od strane Banke, pa je Banka na u toku 2016. godine izvršila naplatu potraživanja vrijednosti EUR 2.8 miliona, iz kolaterala. Realizacijom tih kolaterala je obezbijedila priliv vrijednosti EUR 750 hiljada. Navedene aktivnosti su uticale na vrijednost portfolia koja je na 31. decembar 2016. godine manja za EUR 1.4 milion u odnosu na 31. decembar 2015. godine, kao i na smanjenje prihoda Banke.

U Banci je zbog visoke koncentracije izloženosti prema malom broju dužnika, izvršena izmjena Strategije upravljanja rizicima u dijelu koji se odnosi na rizik koncentracije, kojom je izmjenjena metodologija za obračun potrebnog kapitala za ovu vrstu rizika, a po osnovu koje je obračunat potreban kapital za rizik koncentracije u iznosu od EUR 700 hiljada. Rukovodstvo Banke je na 31. decembar 2016. godine značajno smanjilo rizik koncentracije depozita.

Banka je izvršila procjenu adekvatnosti kapitala za nastavak poslovanja (ICAAP). Na osnovu usvojenih planova poslovanja, i procjene internog plana kapitala, ocijenjeno je da će Banka imati dovoljno kapitala, da pokrije rizike poslovanja u 2017. godini. Suma najgorih scenarija po svim vrstama rizika ima za rezultat pad faktora solventnosti do 17.65%, što pokazuje da bi Banka i dalje bila visoko kapitalizovana. Rezultate scenarija za ICAAP podržava i izvršeno stresno testiranje u zavisnosti od makroekonomskih varijabli koje takođe ima za cilj utvrđivanje potreba za dodatnim kapitalom Banke. Naime, Centralna banka Crne Gore je dostavila bankama zahtjev za stresnim testiranjem kojim će se, kroz tri scenaria (osnovni i dva pesimistična), procijeniti dodatni kapital koji bankama može biti potreban da prevaziđu potencijalne gubitke u susretu očekivanih i neočekivanih negativnih makroekonomskih kretanja u 2017. i 2018. godini. Osnovni scenario odgovara realnim očekivanjima makroekonomskih pokazatelja za dati period. Prvi (blaži) pesimistični scenario daje makroekonomski pretpostavke za slučaj realizacije blagog ekonomskog šoka. Drugi (negativniji) pesimistični scenario testira otpornost bankarskog sektora na ponovnu finansijsku krizu. Rezultati ovakvog stresnog testiranja pokazuju da faktor solventnosti banke ne bi bio manji od 20.2%, što dokazuje održivost poslovanja Banke u skladu sa zakonski postavljenim limitima.

Uzimajući u obzir navedene rezultate stres scenarija i aktivnosti i mjere koje Banka sprovodi, Rukovodstvo Banke vjeruje da su ispunjeni uslovi da Banka nastavi poslovanje u doglednoj budućnosti i u skladu sa tim sastavi finansijske iskaze u skladu sa načelom nastavka poslovanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Banka dosljedno primjenjuje računovodstvene politike iz perioda u period. U slučaju promjene računovodstvene politike, kada se takva promjena pokaže prikladnom, Banka retroaktivno primjenjuje promijenjenu računovodstvenu politiku na ranije periode prikazane u finansijskim iskazima sastavljenim za godinu u kojoj je računovodstvena politika promijenjena, ukoliko su efekti iste materijalno značajni.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata i naknada**

Prihodi i rashodi po osnovu kamata se priznaju u bilansu uspjeha za sve instrumente, prema cijeni amortizacije uz primjenu metode efektivne kamatne stope.

Metod efektivne kamatne stope je metod izračunavanja cijene amortizacije finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza i alokacije prihoda po osnovu kamate ili rashoda po osnovu kamate na odgovarajuće vremenske periode. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjena buduća gotovinska plaćanja ili prilive tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta ili, tamo gdje je to izvodljivo, kraćeg perioda na sadašnju vrijednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Pri izračunavanju efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje gotovinske tokove razmatrajući sve ugovorene uslove finansijskih instrumenata (npr. opcije avansnih plaćanja) ali ne razmatra buduće gubitke po osnovu kreditnog rizika. Kalkulacije uključuju sve naknade i provizije plaćene ili primljene između ugovorenih strana koje su integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i svih drugih premija ili popusta u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore.

Prihodi i rashodi po osnovu kamata, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Priznavanje prihoda od kamata po lošim plasmanima se vrši u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima-unwinding.

Prihodi po osnovu naknada za bankarske usluge i rashodi po osnovu naknada i provizija se utvrđuju u trenutku dospijeca za naplatu, odnosno kada su ostvareni.

Prihodi i rashodi po osnovu naknada za odobravanje kredita i garancija obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, primjenom metode efektivne kamatne stope.

3.2. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika. Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan. Obračun deviznih iznosa je vršen u skladu sa zahtjevima regulative, po zvanično objavljenim kursovima od strane Centralne banke Crne Gore.

3.3. Lizing

Zakupi nekretnina i opreme kod kojih se potpuno prenose svi rizici i koristi koje proističu iz vlasništva nad sredstvima računovodstveno se obuhvataju kao finansijski lizing.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.3. Lizing (Nastavak)**

U momentu zaključivanja ugovora finansijski lizing se priznaje kao sredstvo po fer vrijednosti i kao finansijska obaveza, isključujući iznos kamate za plaćanje budućih zakupnina. Otplata zakupa dijeli se na kamatu i vraćanje glavnice prema izračunatim anuitetima. Amortizacija sredstva koje je predmet lizinga vrši se tokom vijeka upotrebe sredstva ili tokom trajanja zakupa u zavisnosti od toga koji je od ova dva perioda kraći.

Troškovi kamata terete rashod perioda, odnosno bilans uspjeha na proporcionalnoj osnovi na preostali saldo zakupnine. Razlika između budućih vrijednosti minimalnih plaćanja zakupa i njihovih sadašnjih vrijednosti predstavlja buduća plaćanja zakupa koja se evidentira kao finansijska razlika po osnovu zakupa. Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca smatraju se i evidentiraju kao operativni (poslovni) lizing. Plaćanja zakupa po osnovu poslovnog lizinga priznaju se kao rashodi u bilansu uspjeha tokom trajanja zakupa.

3.4. Porezi i doprinosi**Porez na dobit***Tekući porez na dobit*

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 65/01, 12/02, 80/04, 40/08, 86/09, 40/11, 14/12, 61/13 i 55/16). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice. Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Banke iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica i Odlukom o novom kontnom okviru za banke Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG“, br. 55/12).

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina. Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.5. Gotovina i gotovinski ekvivalenti**

Novčana sredstva iskazana u bilansu stanja uključuju gotovinu u blagajni i trezoru i na računima kod depozitnih institucija, odnosno na računima Centralne banke Crne Gore i drugih banaka.

Ekvivalenti gotovine iskazani u bilansu stanja obuhvataju kratkoročna, visokolikvidna ulaganja koja se brzo pretvaraju u poznate iznose gotovine i koja su predmet beznačajnog uticaja rizika od promjene vrijednosti.

Novčani tokovi koji nastaju iz transakcija u stranoj valuti evidentiraju se u izvještajnoj valuti, primjenom deviznog kursa na datum novčanog toka, odnosno na dan priliva i odliva gotovine.

Novčani tok inostranog subjekta kod ulaganja u inostrani subjekt banka preračunava u svoju izvještajnu valutu primjenom deviznog kursa na datum novčanog toka.

Banka koristi direktan metod za izvještavanje o novčanim tokovima iz poslovnih aktivnosti.

3.6. Finansijski instrumenti

Banka u bilans stanja uključuje finansijske instrumente u skladu sa MRS 39, Finansijski instrumenti - Priznavanje i odmjeravanje.

Pod finansijskim instrumentom se podrazumijeva svaki ugovor kojim nastaje finansijsko potraživanje ili finansijska obaveza Banke, uz istovremeno nastajanje finansijske obaveze, odnosno finansijskog potraživanja trećih lica.

Svi finansijski instrumenti se, u skladu sa Međunarodnim standardima za finansijsko izvještavanje, klasifikuju u odgovarajuće kategorije.

Plasmani po osnovu kredita i slični plasmani, kao i potraživanja koja iz njih proizilaze klasifikuju se kao plasmani drugim bankama i plasmani klijentima i iskazuju se u bilansu stanja po amortizovanoj vrijednosti, koja predstavlja prvobitnu vrijednost plasmana umanjenju za izvršene otplate, korigovanu za iznos obezvrjeđenja obračunat u skladu sa internom metodologijom banke, usklađenom sa Odlukom o minimalnim standardima upravljanja kreditnim rizikom u bankama, a koji se evidentira preko računa ispravke vrijednosti definisan Odlukom o kontnom okviru. Obračunata kamata i efekti promjene vrijednosti plasmana po kreditima knjiže se kao prihodi od kamate i ostali slični prihodi.

Procijenjena vrijednost rezervi za kreditne gubitke po osnovu rizika naplativosti utvrđena primjenom metodologije Centralne banke Crne Gore se obračunava ali se knjigovodstveno ne evidentira. Visina ovih rezervi se na kraju poslovne godine odražava na visinu kapitala banke, na način definisan Odlukom o minimalnim standardima upravljanja kreditnim rizikom u bankama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)**

Kreditni odobreni u drugim valutama sadrže deviznu klauzulu, odnosno čiji anuitet u Eur-ima zavisi od kursa strane valute na dan dospjeća ili od indeksa rasta cijena na malo, tretiraju se kao finansijski instrumenti sa ugrađenim derivatom. Glavnica u Eur-ima se iskazuje po amortizovanoj vrijednosti definisanoj u prethodnom stavu. Razlika između preračunate vrijednosti kredita po kursu na dan bilansiranja, odnosno primjenom ugovorenog indeksa, i vrijednosti glavnice u Eur-ima iskazuje se u okviru prihoda od kamate i ostalih sličnih prihoda u iznosu koji je naplaćen, ili dospio za plaćanje do datuma bilansiranja. Odstupanja od stvarne vrijednosti iskazuju se kao pozitivna ili negativna kursna razlika, u zavisnosti od kursa valute u kojoj se vodi potraživanje.

Banka vrši procjenu obezvrjeđenja potraživanja u skladu sa internom metodologijom banke, a tako obračunati iznosi obezvrjeđenja na računima ispravki vrijednosti terete troškove poslovanja. Potraživanja koja zadovoljavaju uslove za otpis iz bilansne evidencije, Banka je dužna da otpiše 100% na teret troškova, isknjiži iz aktive Banke i ista vodi na memorandum računu koji služi kao interna evidencija banke. Trošak ovog otpisa mora biti prenijet na račun rashoda po osnovu direktnog otpisa potraživanja.

Za iznos naplaćenih otpisanih potraživanja, Banka odobrava prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja.

Banka po osnovu realizacije prenosa prava svojine na instrumentima obezbjeđenja potraživanja u svoju korist, svu stečenu imovinu knjiži kao sredstva stečena po osnovu naplate potraživanja, osim stečenih hartija od vrijednosti koje drži na računu hartija od vrijednosti namjenjenih prodaji, po zahtjevu Centralne banke Crne Gore. Banka pri obračunu ulaganja u nepokretnosti uključuje i vrijednosti stečenih nepokretnosti minimum u sledećim procentima:

- 0% ako od dana sticanja nepokretnosti nije prošlo više od četiri godine,
- 30% ako je od dana sticanja nepokretnosti proteklo više od četiri, a ne više od pet godina,
- 50% ako je od dana sticanja nepokretnosti proteklo pet, a ne više od šest godina
- 75% ako je od dana sticanja nepokretnosti proteklo više od šest godina

Obaveze po primljenim kreditima se iskazuju u bilansu stanja primjenom računovodstvene politike koja je istovjetna sa računovodstvenom politikom za plasmane po kreditima.

Hartije od vrijednosti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha koje se u bilansu stanja iskazuju kao imovina ili obaveze po tržišnoj vrijednosti. Povećanje njihove tržišne vrijednosti se knjiži u korist prihoda, a smanjenje u korist rashoda.

U hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća klasifikuju se oni finansijski instrumenti koji imaju utvrđene rokove dospjeća, a koje rukovodstvo namjerava da drži do roka dospjeća, odnosno realizuje na dan dospjeća. Obračunata kamata i efekti promjene vrijednosti ovih hartija od vrijednosti knjiže se kao prihodi od kamate i ostali slični prihodi. Obezvrjeđenje hartija od vrijednosti koje se drže do dospjeća se vrši u skladu sa metodologijom banke, a računovodstveno sprovodi preko računa ispravki, a na teret troškova poslovanja.

U hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju klasifikuju se sve ostale hartije od vrijednosti, uključujući učešća u kapitalu drugih pravnih lica i u bilansu stanja se iskazuju po tržišnoj vrijednosti utvrđenoj na berzi ili drugom priznatom finansijskom tržištu; ili ukoliko tržišna vrijednost nije poznata, odnosno ne može biti utvrđena koriste se tržišne cijene kotiranih hartija od vrijednosti sa sličnim karakteristikama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)**

Nakon inicijalnog priznavanja, nerealizovani dobiti i gubici koji proizilaze iz promjena fer vrijednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju priznaju se direktno u okviru kapitala (revalorizacionih rezervi), sve dok se finansijsko sredstvo ne proda ili ne obezvrijedi kada se kumulativni dobitak/gubitak prethodno priznat u okviru kapitala priznaje u bilansu uspjeha.

Primljene dividende po osnovu ulaganja u akcije drugih pravnih lica prikazuju se kao prihodi od dividende u trenutku njihove naplate. Za procjenjene iznose rizika za učešća u kapital drugih pravnih lica Banka vrši izdvajanje rezervi na teret troškova poslovanja.

Kredit

Krediti odobreni od strane Banke evidentiraju se u poslovnim knjigama u momentu prenosa sredstava korisniku kredita. Krediti su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenog plasmana uvećanog za iznose dospjelih kamata, umanjenog za otplaćenu glavnice i plaćene kamate i obezvrjeđenje vrijednosti koje je zasnovano na procjeni konkretno identifikovanih rizika za pojedine plasmane i rizika za koje iskustvo ukazuje da su sadržani u kreditnom portfoliju. U procjeni navedenih rizika rukovodstvo Banke primjenjuje metodologiju koja je objelodanjena u napomeni 3.7.

Kreditni su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenog plasmana uvećanog za iznose dospjelih kamata, umanjenog za otplaćenu glavnice i plaćene kamate i obezvrjeđenje vrijednosti koje je zasnovano na procjeni konkretno identifikovanih rizika za pojedine plasmane i rizika za koje iskustvo ukazuje da su sadržani u kreditnom portfoliju. U procjeni navedenih rizika rukovodstvo Banke primjenjuje metodologiju koja je objelodanjena u napomeni 3.7.

Finansijske obaveze - Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za nastale troškove transakcije. Obaveze za kredite se naknadno iskazuju po amortizovanoj cijeni. Sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za troškove transakcije) i vrijednosti otplate, priznaju se u bilansu uspjeha u periodu korišćenja kredita primjenom metode efektivne kamatne stope.

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 22/12, 55/12 i 57/13) utvrđeni su: elementi upravljanja kreditnim rizikom, minimalni kriterijumi i način klasifikacije stavki aktive i vanbilansa po osnovu kojih je Banka izložena kreditnom riziku i način utvrđivanja rezervacija za pokriće potencijalnih gubitaka koji proizilaze iz izloženosti Banke kreditnom riziku. Aktivu Banke izloženu riziku, u smislu ove Odluke čine krediti, pozajmice, kamate, naknade, potraživanja po osnovu lizinga, depoziti kod banaka i avansi i sve druge stavke bilansne aktive kod kojih je Banka izložena riziku neispunjenja obaveze dužnika, kao i izdate garancije, ostala jemstva, otvoreni akreditivi i odobreni, a još neiskorišćeni krediti, kao i druge vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke.

Banka je dužna da za bilansne i vanbilansne stavke po osnovu kojih je izložena kreditnom riziku, vrši procjenu obezvrjeđenja (za stavke bilansne aktive), odnosno procjenu vjerovatnog gubitka (za vanbilansne stavke), kao i da te stavke klasifikuje u odgovarajuću klasifikacionu grupu kao i da izračuna rezervacije za potencijalne gubitke, u skladu sa važećom Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 22/12, 55/12 i 57/13).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja (Nastavak)

Obračun rezervacije za potencijalne gubitke

U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 22/12, 55/12 i 57/13), Banka je primijenila sljedeće procenete i dane kašnjenja po kategorijama rizičnosti za obračun rezervacije za potencijalne gubitke:

Kategorija rizika	Na dan 31. decembra 2016. godine	
	% rezervisanja	Dani Kašnjenja
A	-	<30
B1	2	31-60
B2	7	61-90
C1	20	91-150
C2	40	151-270
D	70	271-365
E	100	>365

Rezervisanja za gubitke se prema internoj politici izdvajaju za kredite, dozvoljena prekoračenja po tekućim računima, proteste po garancijama, provizije po računima fizičkih lica, odnosno za bilansnu aktivu Banke koja je izložena kreditnom riziku i vanbilansnu izloženost Banke, po osnovu kojih banka potencijalno može biti izložena riziku.

Obračun obezvrjeđenja za stavke bilansne aktive, odnosno procjenu vjerovatnog gubitka za vanbilansne stavke

Početno vrednovanje i priznavanje bilansne aktive se vrši po fer vrijednosti, dok se naknadno vrednovanje i priznavanje bilansne aktive vrši po metodi amortizovanih troškova uz primjenu koncepta obezvrjeđenja.

Obračun obezvrjeđenja za stavke bilansne aktive, odnosno procjenu vjerovatnog gubitka za vanbilansne stavke (nastavak)

Banka vrši procjenjivanje i priznavanje rezervisanja za gubitke po vanbilansnim izloženostima. Uslovi za priznavanje rezervisanja za gubitke po osnovu vanbilansnih stavki su:

- Da postoji sadašnja obaveza kao rezultat prošlih događaja,
- Da je vjerovatan odliv sredstava za izmirenje obaveze i
- Da postoji mogućnost da se obaveza procijeni

Procjenjivanje i priznavanje rezervisanja za gubitke po osnovu neiskorišćenih kredita se vrši na isti način kao i procjenjivanje i priznavanje kreditnih potraživanja, ukoliko Banka ima neopozivu obavezu po osnovu neiskorišćenog dijela kredita.

Procjenu obezvrjeđenja stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki Banka vrši na individualnoj ili na grupnoj osnovi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja (Nastavak)**

Obračun obezvrjeđenja za stavke bilansne aktive, odnosno procjenu vjerovatnog gubitka za vanbilansne stavke (Nastavak)

Procjenu obezvrjeđenja stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki, na pojedinačnoj osnovi Banka je dužna da vrši za:

- sva materijalno značajna potraživanja uz napomenu da je materijalno značajno potraživanje bruto izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica veća od EUR 50 hiljada,
- sva potraživanja po osnovu kojih je dužnik Banka ili neka druga finansijska institucija,
- plasmane u hartije od vrijednosti koje se ne kotiraju na Berzi i hartije koje se čuvaju do dospelja bez obzira na materijalnu značajnost
- materijalno značajne potencijalne obaveze, ako postoji materijalni dokaz da će garancija pasti na teret Banke,
- ostale stavke

Ukoliko je potraživanje Banke materijalno značajno, a na osnovu Odluke o adekvatnosti kapitala predstavlja odbačenu stavku sopstvenih sredstava, onda se za istu ne vrši procjena obezvrjeđenja.

Procjenu obezvrjeđenja stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki, na grupnoj osnovi Banka je dužna da vrši za sve plasmane koji pripadaju grupi malih potraživanja, odnosno potraživanja do EUR 50 hiljada.

Procjena rezervisanja za garancije, akreditive i avale takođe se vrši na individualnoj ili grupnoj osnovi u zavisnosti da li iznos potencijalne obaveze prelazi EUR 50 hiljada, ili ne, i da li postoje objektivni dokazi o obezvrjeđenju ili ne. Ako je u pitanju materijalno značajan vanbilansni iznos onda se radi ispravka na individualnoj osnovi ukoliko postoji materijalni dokaz da će Banka biti u poziciji da vrši plaćanje po garanciji.

S obzirom na veličinu Banke, grupisanjem prema sličnim karakteristikama kreditnog rizika se ne dobijaju statistički reprezentativne kategorije za obračun ispravke vrijednosti. Zbog toga Banka cijeli portfolio dijeli na portfolio fizičkih i pravnih lica.

Nakon identifikacije pozicija bilansa stanja i vanbilansa za koje se računa obezvrjeđenje i utvrđivanja materijalno značajnih pozicija prije individualne procjene ispravke vrijednosti neophodno je utvrditi da li postoje objektivni dokazi, odnosno događaji koji ukazuju na obezvrjeđenje materijalno značajnih pozicija.

Događaji koji ukazuju na obezvrjeđenje materijalno značajnih pozicija po osnovu kojih je banka izložena kreditnom riziku, a koje su vezana za pravna lica su:

- značajne finansijske poteškoće dužnika;
- kršenje ugovorenih uslova ugovora od strane dužnika, kao što su neizmiravanje obaveza po osnovu kamata i/ili glavnice;
- kašnjenje u izmirivanju obaveza preko 90 dana za bilo koju materijalno značajnu obavezu od tog dužnika prema Banci. Prekoračenja roka dospelja preko 90 dana smatra se prekoračenjem koje ukazuje na povećan nivo kreditnog rizika. Ovdje se ne uzima u obzir obaveza dužnika koja nije veća od EUR 200;
- postojanje velike vjerovatnoće da će dužnik ući u proces stečaja ili likvidacije ili restrukturiranja zbog finansijskih poteškoća;
- restrukturiranje plasmana (pojedinačnih kredita) uslijed pogoršanja finansijskog stanja dužnika ili produženja roka vraćanja glavnice i/ili umanjenje kamatne stope i/ili naknade, kako je to definisano

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja (Nastavak)

Obračun obezvrjeđenja za stavke bilansne aktive, odnosno procjenu vjerovatnog gubitka za vanbilansne stavke (Nastavak)

- Odlukom o minimalnim standardima upravljanja kreditnim rizikom;
- blokada računa dužnika;
- ekonomski, nacionalni, lokalni, tehnološki ili pravni uslovi koji mogu negativno da utiču na izmirivanje obaveza dužnika (značajno povećanje cijena ulaznih sirovina, smanjenje cijena nekretnina za hipoteke u toj oblasti, druge promjene tržišnih uslova u kojima dužnik posluje, promjena regulative koja može negativno da utiče na poslovanje dužnika, tehnološka zastarjelost proizvoda koju dužnik proizvodi i slično).

Događaji koji ukazuju na obezvrjeđenje materijalno značajnih pozicija po osnovu kojih je banka izložena kreditnom riziku, a vezuju se za fizička lica su:

- prezaduženost dužnika (ukupne mjesečne obaveze dužnika veće od ukupnih mjesečnih primanja dužnika);
- kršenje ugovorenih uslova ugovora od strane dužnika, kao što su neizmirivanje obaveza po osnovu kamata i/ili glavnice;
- kašnjenje u izmirivanju obaveza preko 90 dana za bilo koju materijalno značajnu obavezu od tog dužnika prema Banci, odnosno neprekidni nedozvoljeni minus preko 90 dana. Prekoračenja roka dospijeća preko 90 dana smatra se prekoračenjem koje ukazuje na povećan nivo kreditnog rizika. Ovdje se ne uzima u obzir obaveza dužnika koja nije veća od EUR 20;
- pokretanje sudskog postupka za bilo koje potraživanje od dužnika;
- restrukturiranje plasmana (pojedinačnih kredita) uslijed pogoršanja finansijskog stanja dužnika (povećanje zaduženosti dužnika) iii produženje roka vraćanja glavnice i/ili umanjenje kamatne stope i/ili naknade;
- blokada računa komitenta.

a) Individualna procjena ispravke vrijednosti

Da bi se izvršio obračun ispravke vrijednosti na individualnoj osnovi neophodno je prvo:

- Utvrditi da li je u pitanju pozicija po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku,
- Utvrditi da li je riječ o materijalno značajnoj poziciji

Ukoliko su, na prethodno navedeno, svi odgovori pozitivni vrši se diskontovanje tokova gotovine i diskontovanje ostvarive vrijednosti kolaterala. Tokovi gotovine se diskontuju po efektivnoj kamatnoj stopi. Ti tokovi gotovine obuhvataju sve očekivane prilive po osnovu naplate kamata, glavnice i naknada.

Za obračun ispravke vrijednosti potrebne su informacije o vrstama i vrijednosti kolaterala, te procenti priznavanja kolaterala, tj ostvariva vrijednost kolaterala.

Ostvariva vrijednost kolaterala se dobija kada se od razlike između procijenjene tržišne vrijednosti kolaterala i izloženosti koje su pokrivena istim kolateralom (raspoloživa vrijednost kolaterala), odbije korišćeni faktor konverzije (HC-Haircut) koji se računa na raspoloživu vrijednost kolaterala u zavisnosti od vrste kolaterala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja (Nastavak)**

Obračun obezvrjeđenja za stavke bilansne aktive, odnosno procjenu vjerovatnog gubitka za vanbilansne stavke (Nastavak)

b) Da bi se priznao kolateral za obračun ispravke vrijednosti kolateral mora posjedovati sljedeće karakteristike:

- Posjeduje procjenjenu tržišnu vrijednost od strane ovlašćenog procjenjivača
- Da je unovčiv
- Da predstavlja adekvatno pokriće
- Da su validna Bančina prava za realizaciju kolaterala
- Da postoji pravno okruženje za realizaciju kolaterala

Za obračun ispravke vrijednosti takođe je potrebno utvrditi LGD i LCP.

LGD (Loss given default) predstavlja iznos konačnog gubitka koji Banka može pretrpjeti u slučaju da klijent dospije u status neizmiravanja obaveza (default status) u periodu od jedne godine.

LCP (Loss confirmation period) predstavlja period potreban za potvrdu nastalog gubitka.

c) Grupna procjena ispravke vrijednosti

Obračun obezvrjeđenja, odnosno ispravke vrijednosti za sva potraživanja prema jednom licu ili grupi povezanih lica koja su manja od EUR 50 hiljada vrše se na grupnoj osnovi kao i za potraživanja čiji je individualni obračun obezvrjeđenja dao nula vrijednost ispravki.

Za grupnu ispravku sve pozicije za koje se obračunava ispravka se grupišu u dvije grupe: fizička i pravna lica.

Na osnovu migracionih matrica utvrđuju se vjerovatnoće prelaska potraživanja iz jedne u drugu grupu. Posmatra se koliki je broj klijenata, umanjen za broj klijenata koji su otplatili svoje obaveze prema Banci, migrirao iz grupe kojoj je pripao na početku perioda u default grupu, tj. internu rejting grupu sa više od 90 dana kašnjenja.

Poređenjem broja klijenata za posmatranu rejting grupu koji je migrirao u internu rejting grupu koja ima status defaulta sa brojem klijenata za posmatranu rejting grupu na početku perioda umanjen za broj klijenata koji su otplatili svoje obaveze prema Banci za posmatranu rejting grupu dobija se PD (probability of default - vjerovatnoća da će potraživanja kasniti preko 90 dana) za određenu rejting grupu.

PD grupe (od I do VI) utvrđuju se na osnovu dana kašnjenja. Potraživanja sa danima kašnjenja preko 90 dana smatraju se potraživanjima koja su u default-u, odnosno nekvalitetnom aktivom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.8. Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja

Sve nabavke nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja vode se po nabavnoj vrijednosti koja se sastoji od nabavne cijene uvećane za zavisne troškove nabavke, a umanjene za trgovinske popuste i rabate. Nekretnine, oprema i nematerijalna ulaganja se nakon početnog priznavanja iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i gubitaka zbog obezvrjeđenja. Fer vrijednost nematerijalnih ulaganja i opreme čini njihova tržišna vrijednost, a ukoliko ne postoji dokaz tržišne vrijednosti procjenjuju se po amortizovanoj vrijednosti njihove zamjene. Naknadna ulaganja u nekretnine i opremu, koja utiču na poboljšanje stanja sredstava iznad njegovog početno procijenjenog korisnog vijeka upotrebe, uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost osnovnog sredstva.

Ulaganja po osnovu tekućeg održavanja priznaju se kao rashod perioda u kom su nastala. Amortizacija se obračunava po stopama koje obezbjeđuju nadoknađivanje vrijednosti nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja u toku njihovog korisnog vijeka trajanja, primjenom sljedećih godišnjih stopa, s ciljem da se u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog vijeka trajanja:

	<u>Stopa u %</u>
Građevinski objekti	10
Računari i računska oprema	33
Namještaj i oprema	10-12.5
Softver	20

Osnovicu za amortizaciju čini knjigovodstvena vrijednost nekretnine i opreme, odnosno nabavna vrijednost nekretnine, opreme i nematerijalnih ulaganja umanjena za procjenjenu rezidualnu (preostalu) vrijednost.

Razlika između iznosa amortizacije obračunatog u skladu sa računovodstvenom politikom i iznosa amortizacije koji se priznaje poreskim propisima unosi se u poreski bilans na način utvrđen poreskim propisima.

Nije bilo promjena amortizacionih stopa u odnosu na prethodnu, 2015. godinu.

3.9. Obezvrjeđenje materijalne i nematerijalne imovine

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrijednosti po kojima je prikazana nematerijalna i materijalna imovina Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvrjeđeno, nadoknativ iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrijednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrijednosti.

Gubitak po osnovu obezvrjeđenja vrijednosti imovine priznaje se kao rashod tekućeg perioda i iskazuje se u okviru ostalih poslovnih rashoda. Ako naknadno dođe do situacije da gubitak zbog obezvrjeđenja priznat u ranijim godinama ne postoji ili se smanjio, vrijednost sredstva se povećava do revidirane procjene o njegovoj naknadivoj vrijednosti, ali tako da povećana vrijednost po kojoj se sredstvo vodi ne bude veća od vrijednosti po kojoj bi se sredstvo vodilo da nije bio u prethodnim godinama priznat utvrđeni gubitak zbog obezvrjeđivanja sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.10. Rezervisanja**

Rezervisanja se priznaju kada Banka ima važeću zakonsku ili izvedenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja, kada postoji velika vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv sredstava i kada je iznos obaveza pouzdano procijenjen.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke. Iznos koji je priznat kao rezervisanje predstavlja najbolju procjenu izdataka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja.

Rezervisanja se ispituju na dan bilansa i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavlja ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

3.11. Naknade zaposlenima*Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih*

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Banka je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se evidentiraju na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina ili drugih dugoročnih naknada zaposlenima

U skladu sa Kolektivnim ugovorom, Banka je u obavezi da prilikom odlaska u penziju zaposlenom isplati otpremninu u visini 6 prosječnih neto zarada zaposlenih u Banci koja važi u mjesecu u kojem se vrši isplata.

Iznosi objelodanjeni u finansijskim iskazima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

3.12. Transakcije sa povezanim licima

Prema definiciji MRS 24 povezane strane su strane koje predstavljaju:

- društva koja direktno ili indirektno putem jednog ili više posrednika kontrolišu izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom, odnosno koja izvještajno društvo kontrolišu zajedno s drugim subjektima;
- pridružena društva u kojima Banka ima značajan uticaj, a koja nijesu ni povezano lice, niti zajedničko ulaganje investitora;
- fizičke osobe koje direktno ili indirektno imaju pravo glasa u Banci koje im omogućava značajan uticaj na Banku, kao i bilo koji drugi subjekt za koji se očekuje da će uticati ili biti pod uticajem povezane osobe u poslovanju sa Bankom;
- rukovodioci na ključnim položajima, odnosno osobe koje imaju ovlaštenja i odgovornosti za planiranje, usmjeravanje i kontrolisanje aktivnosti Banke, uključujući direktore i ključno rukovodstvo.

Prilikom posmatranja svake moguće transakcije sa povezanom stranom pažnja je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

4. POŠTENA (FER) VRIJEDNOST

Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja predviđaju objelodanjivanje poštene (fer) vrijednosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza u napomenama uz finansijske iskaze. Za navedene potrebe, poštena (fer) vrijednost je definisana kao iznos za koji se neko sredstvo može razmijeniti, ili obaveza izmiriti, u transakciji između dobro obaviještenih i voljnih strana, međusobno suočenih. Obaveza Banke je da objelodani sve informacije u vezi sa poštenom (fer) vrijednošću sredstava, potraživanja i obaveza za koje postoje raspoložive tržišne informacije i za koje se identifikuje materijalno značajna razlika između knjigovodstvenih vrijednosti i poštene (fer) vrijednosti.

U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje finansijskih sredstava i obaveza, kao i ostalih finansijskih instrumenata, i zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, poštenu (fer) vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u uslovima nepostojanja aktivnog tržišta, kako to zahtijevaju MRS i MSFI. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi objelodanjeni u finansijskim iskazima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka. Za iznos identifikovanih procijenjenih rizika da knjigovodstvena vrijednost neće biti realizovana, vrši se ispravka vrijednosti na osnovu odluke rukovodstva Banke.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA**5.1. Upravljanje rizicima**

Banka je u svome poslovanju izložena različitim rizicima od kojih su najznačajniji:

- kreditni rizik;
- tržišni rizik;
- rizik likvidnosti;
- operativni rizik.

Procedure za upravljanje rizicima su dizajnirane da identifikuju i analiziraju rizike, da definišu odgovarajuće limite i kontrole za upravljanje rizicima, kao i da prate izloženost Banke pojedinim rizicima. Procedure za upravljanje rizicima su predmet redovne kontrole u cilju adekvatnog odgovora na nastale promjene na tržištu, proizvodima i uslugama.

Sektor za upravljanje rizicima je odgovoran za praćenje izloženosti Banke pojedinim rizicima o čemu se mjesečno izvještava Odbor direktora. Pored toga, praćenje izloženosti Banke pojedinim rizicima je u nadležnosti Komiteta za upravljanje aktivom i pasivom. Banka takođe primjenjuje Međunarodno priznate standarde, prati najave i izmjene u zakonskoj regulativi analizira uticaj rizika kako bi blagovremeno uskladila svoje poslovanje sa propisima.

Banka testira osjetljivost Banke na pojedine vrste rizika i na zbirnoj osnovi, korišćenjem više vrsta stres scenarija. Pod stres scenariom podrazumijevaju se pretpostavke o promjenama tržišnih i drugih faktora koje mogu imati značajan materijalni uticaj na poslovanje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**5.2. Kreditni rizik**

Banka je izložena kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Banci izmire u potpunosti i na vrijeme. Banka vrši rezervisanja za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, a koji se odnose na gubitke nastale na dan bilansa stanja. Značajne promjene u privredi, odnosno stanju pojedinih privrednih grana koje čine osnov kreditnog portfolija Banke, mogle bi dovesti do gubitaka koji se razlikuju od gubitaka po osnovu kojih je izvršeno rezervisanje na dan bilansa stanja. Stoga rukovodstvo Banke oprezno upravlja izloženošću kreditnom riziku.

Centralna banka Crne Gore je donijela Odluku o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“ br. 22/12, 55/12 i 57/13), koja se primjenjuje od 1. januara 2013. godine, i koja podrazumijeva primjenu Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja prilikom vrednovanja i iskazivanja stavki vanbilansne aktive i vanbilansnih stavki. Shodno navedenoj Odluci, Banka je utvrdila metodologiju za procjenu obezvrjeđenja bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama. Banka metodologiju dosljedno primjenjuje i preispituje najmanje jednom godišnje. Metodologija se prilagođava rezultatima preispitivanja, tj. mijenjaju se pretpostavke na kojima je metodologija zasnovana.

Ublažavanje kreditnog rizika podrazumijeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou Banke, odnosno održavanje prihvatljivog kreditnog portfolia.

5.2.1. Upravljanje kreditnim rizikom

Izloženost kreditnom riziku ispoljava se kao rizik finansijskog gubitka koji nastaje kao posljedica nemogućnosti dužnika da ispuní sve ugovorene obaveze prema Banci. Banka upravlja preuzetim kreditnim rizikom tako što određuje limite u odnosu na velike kredite, pojedinačne korisnike kredita i povezana lica. Pomenuti rizici se kontinuirano prate i predmet su kontrole koja se vrši jednom godišnje ili češće.

U skladu sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore, koncentracija kredita je predmet kontinuiranog praćenja.

Izloženost riziku po pojedinačnim zajmoprimaocima se redovno prati.

Upravljanje izloženošću kreditnom riziku vrši se redovnom analizom sposobnosti korisnika kredita i potencijalnih korisnika kredita da otplaćuju obaveze po osnovu kamate i glavnice. Kljentima sa određenim problemima u poslovanju Banka odobrava reprogramiranje potraživanja, kako bi preduzela mjere i obezbijedila da maksimalno iskoristi raspoložive mogućnosti za namirenje svog potraživanja, a da istovremeno sposobnost korisnika kredita da uredno servisira dugove bude održiva.

Preuzete i potencijalne obaveze po osnovu kredita

Primarna svrha ovih instrumenta je da se obezbijedi da sredstva budu dostupna kljentu u skladu sa zahtjevima. Garancije i aktivirani akreditivi predstavljaju neopozive garancije Banke da će izvršiti plaćanje u slučaju da kljent ne može da ispuní svoje obaveze prema trećim stranama, i stoga nose isti kreditni rizik kao i krediti. Dokumentarni i komercijalni akreditivi - koji predstavljaju pismenu izjavu o obavezi Banke preuzetaj u ime kljenta, a kojom se trećem licu daje ovlašćenje da kod Banke vuče mjenice do iznosa dogovorenog posebnim uslovima - su obezbijedeni osnovnom isporukom robe na koju se odnose, te stoga, nose manji rizik nego direktna pozajmica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**5.2. Kreditni rizik (Nastavak)****5.2.2. Rezervisanja za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti u skladu sa MRS 39**

Na dan sastavljanja finansijskih iskaza Banka procjenjuje da li postoji bilo kakav objektivni dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava, u skladu sa zahtjevima MRS 39.

Ukoliko Banka procijeni da se desio događaj koji negativno utiče na očekivane novčane tokove, izloženost se reklasifikuje iz zdravih u loše kredite/izloženosti. Banka mjesečno procjenjuje kvalitet aktive, utvrđuje da li postoji objektivni dokaz o obezvrjeđenju stavki bilansne aktive, odnosno vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki.

Događaji koji ukazuju na obezvrjeđenje materijalno značajnih pozicija po osnovu kojih je banka izložena kreditnom riziku, a koje su vezane za *pravna lica*, su:

- značajne finansijske poteškoće dužnika,
- kršenje ugovorenih uslova ugovora od strane dužnika, kao što su neizmirivanje obaveza po osnovu kamata i/ ili glavnice,
- kašnjenje u izmirivanju obaveza preko 90 dana za bilo koju materijalno značajnu obavezu od tog dužnika prema Banci. Prekoračenje roka dospijeca preko 90 dana smatra se prekoračenjem koje ukazuje na povećan nivo kreditnog rizika. Ovdje se ne uzima u obzir obaveza dužnika koja nije veća od EUR 200,
- postojanje velike vjerovatnoće da će dužnik ući u proces stečaja ili likvidacije ili restrukturiranja zbog finansijskih poteškoća,
- restrukturiranje plasmana (pojedinačnih kredita) uslijed pogoršanja finansijskog stanja dužnika ili produženja roka vraćanja glavnice i/ ili umanjenje kamatne stope i/ ili naknade, kako je to definisano Odlukom o minimalnim standardima upravljanja kreditnim rizikom,
- blokada računa dužnika,
- ekonomski, nacionalni, lokalni, tehnološki ili pravni uslovi koji mogu negativno da utiču na izmirivanje obaveza dužnika (značajno povećanje cijena ulaznih sirovina, smanjenje cijena nekretnina za hipoteke u toj oblasti, druge promjene tržišnih uslova u kojima dužnik posluje, promjena regulative koja može negativno da utiče na poslovanje dužnika, tehnološka zastarjelost proizvoda koju dužnik proizvodi i slično).

Događaji koji ukazuju na obezvrjeđenje materijalno značajnih pozicija po osnovu kojih je banka izložena kreditnom riziku, a vezuju se za *fizička lica* su:

- prezaduženost dužnika (ukupne mjesečne obaveze dužnika veće od ukupnih mjesečnih primanja dužnika);
- kršenje ugovorenih uslova od strane dužnika, kao što su neizmirivanje obaveza po osnovu kamata i/ili glavnice;
- kašnjenje u izmirivanju obaveza preko 90 dana za bilo koju materijalno značajnu obavezu od tog dužnika prema Banci, odnosno neprekidni nedozvoljeni minus preko 90 dana. Prekoračenja roka dospijeca preko 90 dana smatra se prekoračenjem koje ukazuje na povećan nivo kreditnog rizika. Ovdje se ne uzima u obzir obaveza od jednog dužnika koja je manja od EUR 20;
- pokretanje sudskog postupka za bilo koje potraživanje od dužnika;
- restrukturiranje plasmana (pojedinačnih kredita) uslijed pogoršanja finansijskog stanja dužnika (povećanje zaduženosti dužnika) ili produženje roka vraćanja glavnice i/ili umanjenje kamatne stope i/ili naknade;
- blokada računa komitenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.3. Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

	U hiljadama EUR	
	2016.	2015.
Sredstva		
Kreditni i potraživanja od banaka	1,061	2,829
Kreditni i potraživanja od klijenata	21,969	24,168
Kamatna i druga potraživanja	2,755	2,042
Finansijska sredstva koja se drže za trgovanje	-	-
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	2,116	6,459
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	50	200
Investicije u pridružena preduzeća i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	7,340	1,261
Investicije u zavisna preduzeća	2,000	2,000
	37,291	38,959
Vanbilansne stavke		
Finansijske garancije	768	2,857
Nepovučene kreditne linije	297	203
	1,065	3,060
Ukupna izloženost kreditnom riziku	38,356	42,019

Izloženost kreditnom riziku se djelimično kontroliše pribavljanjem instrumenata obezbjeđenja i garancija pravnih i fizičkih lica.

Tipovi instrumenata obezbjeđenja su:

- depoziti;
- pravo zaloge na industrijskim mašinama, hartijama od vrijednosti, zalihama i vozilima;
- hipoteke na nepokretnostima i fiducijarni prenos vlasništva;
- mjenice;
- ovlašćenja;
- administrativne zabrane;
- žiranti i
- polise osiguranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
 Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)
5.2. Kreditni rizik (Nastavak)
5.2.4. Krediti i plasmani

Krediti i plasmani su prikazani u narednim tabelama:

	U hiljadama EUR							
	Neobe- zvrijeđeni nedospjeli	Neobe- zvrijeđeni dospjeli	Poje- dinačno proci- jenjeni	Ukupno, bruto	Pojed- inačna ispravka vrije- dnosti	Grupna ispravka vrije- dnosti	Ukupna ispravka vrije- dnosti	Ukupno, neto
31. decembar 2016. godine								
Stambeni krediti	537	-	42	579	-	-	-	579
Namjenski krediti	-	89	-	89	-	-	-	89
Ostali krediti fizičkim licima, pokriveni hipotekom	301	34	57	392	1	-	1	391
Ostali krediti	503	5	974	1,482	-	15	15	1,467
Kreditni malim preduzećima	9,489	1,009	9,180	19,678	229	6	235	19,443
	10,830	1,137	10,253	22,220	230	21	251	21,969

	U hiljadama EUR							
	Neobe- zvrijeđeni nedospjeli	Neobe- zvrijeđeni dospjeli	Poje- dinačno proci- jenjeni	Ukupno, bruto	Pojed- inačna ispravka vrije- dnosti	Grupna ispravka vrije- dnosti	Ukupna ispravka vrije- dnosti	Ukupno, neto
31. decembar 2015. godine								
Stambeni krediti	44	-	-	44	-	-	-	44
Namjenski krediti	89	-	200	289	1	-	1	288
Ostali krediti fizičkim licima, pokriveni hipotekom	308	17	245	570	1	-	1	569
Ostali krediti	299	6	909	1,214	-	23	23	1,191
Kreditni malim preduzećima	12,840	370	8,981	22,191	114	1	115	22,076
	13,580	393	10,335	24,308	116	24	140	24,168

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
 Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.4. Krediti i plasmani (Nastavak)

a) Dospjeli ali pojedinačno neobezvrijeđeni krediti i plasmani

	Do 30 dana kašnje- nje	Od 31 do 60 dana kašnje- nje	Od 61 do 90 dana kašnje- nje	Od 91 do 180 dana kašnje- nje	Od 181 do 365 dana kašnje- nje	Od 1 do 5 godina kašnje- nje	U hiljadama EUR	
							Preko 5 godina kašnje- nje	Ukupno
31. decembar 2016. godine								
Namjenski krediti	-	-	-	89	-	-	-	89
Ostali krediti fizičkim licima, pokriveni hipotekom	1	4	3	15	-	11	-	34
Ostali krediti	1	-	-	-	4	-	-	5
Kreditni mikro i malim preduzećima	30	9	-	7	948	15	-	1,009
	32	13	3	111	952	26	-	1,137
31. decembar 2015. godine								
Ostali krediti fizičkim licima, pokriveni hipotekom	1	1	1	-	-	14	-	17
Ostali krediti	2	1	3	-	-	-	-	6
Kreditni mikro i malim preduzećima	30	12	47	64	-	217	-	370
	33	14	51	64	-	231	-	393

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.4. Krediti i plasmani (Nastavak)

b) Fer vrijednost sredstava obezbjeđenja do visine izloženosti

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Depoziti	2,117	1,714
Zaloga	5,266	8,192
Hipoteke	13,859	13,375
Garancije	978	1,027
Ukupno	22,220	24,308

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Dospjeli ali individualno neobezvrijeđeni prikazani do visine plasmana koji su obezbijeđeni tim sredstvima		
Depoziti	1,815	1,183
Zaloga	2,448	4,238
Hipoteke	7,704	8,507
Garancije	-	-
Ukupno	11,967	13,928

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Individualno obezvrijeđeni prikazani do visine plasmana koji su obezbijeđeni tim sredstvima		
Depoziti	303	531
Zaloga	2,818	3,954
Hipoteke	6,154	4,868
Garancije	978	1,027
Ukupno	10,253	10,380

Nekretnine koje se uzimaju kao kolateral su stambeni prostori, porodične stambene zgrade, poslovni objekti, poslovni prostori i zemljište zavisno od lokacije i njegove buduće namjene. Haircut koji se primjenjuje prilikom izračunavanja ispravki vrijednosti iznosi 30%-50% u zavisnosti od vrste nepokretnosti.

Prilikom uzimanja zaloga nad hartijama od vrijednosti, Banka dnevno prati cijenu hartija od vrijednosti koje su uzete kao sredstvo obezbjeđenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.4. Krediti i plasmani (Nastavak)

c) Restruktuirani krediti i plasmani

Banka je zajmoprimcu restrukturirala kredit ako je, zbog pogoršanja dužnikove kreditne sposobnosti: produžila rok otplate za glavnice ili kamatu, smanjila kamatnu stopu na odobreni kredit, smanjila iznos duga, glavnice ili kamate ili napravila druge slične pogodnosti koje olakšavaju finansijsku poziciju zajmoprimca. Prilikom restrukturiranja kredita Banka vrši finansijsku analizu zajmoprimca i procjenjuje mogućnosti zajmoprimca, nakon restrukturiranja kredita, da ostvari novčane tokove koji će biti dovoljni za otplatu glavnice i kamate kredita. Stanje restrukturiranih kredita na 31. decembra 2016. godine je iznosilo EUR 8,960 hiljada (2015: EUR 11,925 hiljada; 2014: EUR 14,935 hiljada).

d) Geografska koncentracija

Geografska koncentracija izloženosti Banke kreditnom riziku, bez umanjavanja za ispravku vrijednosti, je prikazana u sljedećoj tabeli:

	U hiljadama EUR				
	Crna Gora	Evropska Unija	SAD i Kanada	Ostalo	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka	-	996	-	65	1,061
Kredit i potraživanja od klijenata	17,347	5,827	693	857	24,724
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	2,116	-	-	-	2,116
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	50	-	-	-	50
Investicije u pridružena preduzeća i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	7,340	-	-	-	7,340
Investicije u zavisna preduzeća	2,000	-	-	-	2,000
31. decembar 2016. godine	28,853	6,823	693	922	37,291
31. decembar 2015. godine	28,056	7,602	588	671	36,917

Banka mjeri izloženost riziku zemlje za sve zemlje u kojima se nalazi sjedište, odnosno prebivalište dužnika banke. Izloženost Banke riziku zemlje mjeri se na osnovu pojedinačnog plasmana, određenog aktom, koji podrazumijeva kontrolu rejtinga zemlje dužnika, vodeći računa o političkim, ekonomskim i socijalnim prilikama u zemlji dužnika.

Banka sve zemlje dužnika rangira u sledeće kategorije rizičnosti:

- 1) nerizične zemlje;
- 2) zemlje niskog rizika;
- 3) zemlje srednjeg rizika;
- 4) zemlje visokog rizika.

Rangiranje zemalja dužnika služi Banci za utvrđivanje potrebnog kapitala za rizik zemlje i za limitiranje izloženosti banke prema pojedinim zemljama dužnika, grupama zemalja ili regionima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.4. Krediti i plasmani (Nastavak)

e) Industrijska koncentracija

Koncentracija po djelatnostima izloženosti Banke kreditnom riziku, sa umanjenja za ispravku vrijednosti je prikazana u sljedećoj tabeli:

	U hiljadama EUR												Fizička lica	Ukupno	
	Finansije	Transport, saobraćaj i tele- komunika- cije	Usluge, turizam i ugostite- ljestvo	Trgo- vina	Grade- vinarstvo	Energe- tika	Ruda- rstvo	Admini- stracija	Trgo- vina nekre- tninama	Poljopri- vreda, lov i ribolov	Proizv- odnja	Ostalo			
Kreditni i potraživanja od banaka	1,061	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,061
Kreditni i potraživanja od klijenata	65	561	2,073	1,631	2,277	826	933	46	243	-	-	10,786	2,528	21,969	
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	2,116	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,116	
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	
Investicije u pridružena preduzeća i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	7,340	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,340	
Investicije u zavisna preduzeća	2,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,000	
31. decembar 2016. godine	12,632	561	2073	1631	2277	826	933	46	243	-	-	10,786	2,528	34,536	
31. decembar 2015. godine	12,749	324	2,244	534	2,373	1,964	801	-	-	-	-	13,836	2,092	36,917	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Kreditni rizik (Nastavak)

5.2.5. Vanbilansna evidencija

Ročnost vanbilansnih stavki po kojima je Banka izložena kreditnom riziku je sljedeća:

	U hiljadama EUR			
	Nepovučene kreditne linije	Garancije	Nepokriveni akreditivi	Ukupno
31. decembar 2016. godine				
Do 1 godine	297	538	-	835
Od 1 do 5 godina	-	230	-	230
	297	768	-	1,065

	U hiljadama EUR			
	Nepovučene kreditne linije	Garancije	Nepokriveni akreditivi	Ukupno
31. decembar 2015. godine				
Do 1 godine	203	2,041	-	2,244
Od 1 do 5 godina	-	816	-	816
	203	2,857	-	3,060

5.3. Tržišni rizik

Banka je izložena tržišnim rizicima. Tržišni rizici se javljaju u slučaju otvorenih pozicija, a zbog promjene kamatnih stopa, promjene kursa valute i promjene cijena hartija od vrijednosti koji se mjenjaju u skladu sa tržišnim fluktuacijama. Limiti za izloženost tržišnim rizicima su interno propisani i usklađeni sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore.

5.3.1. Devizni rizik

Finansijska pozicija i novčani tokovi Banke su izloženi efektima promjena kursa valuta. Izloženost deviznom riziku se redovno prati putem usklađivanja sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizik (Nastavak)

5.3.1. Devizni rizik (Nastavak)

Izloženost riziku od promjena kursa valuta na dan 31. decembra 2016. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

	USD	GBP	CHF	U hiljadama EUR	
				Ostalo	Ukupno
Devizna sredstva	859	-	24	1	884
Obaveze u devizama	(832)	-	(23)	-	(855)
Neto otvorena pozicija:					
- 31. decembra 2016. godine	<u>27</u>	<u>-</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>29</u>
- 31. decembra 2015. godine	<u>42</u>	<u>-</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>46</u>
% sopstvenih sredstava:					
- 31. decembra 2016. godine	<u>0.29%</u>	<u>0%</u>	<u>0.01%</u>	<u>0.01%</u>	
- 31. decembra 2015. godine	<u>0.45%</u>	<u>0%</u>	<u>0.02%</u>	<u>0.02%</u>	
Agregatna otvorena pozicija					
- 31. decembra 2016. godine	29				
- 31. decembra 2015. godine	46				
% sopstvenih sredstava:					
- 31. decembra 2016. godine	0.50%				
- 31. decembra 2015. godine	0.32%				

5.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa

Rizik od promjene kamatnih stopa novčanih tokova predstavlja rizik da će budući novčani tokovi finansijskog instrumenta biti podložni oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Kamatni rizik fer vrijednosti predstavlja rizik da će vrijednost finansijskog instrumenta biti podložna oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Banka je izložena efektima promjene važećih kamatnih stopa na tržištu i to po osnovu rizika od promjene kamatnih stopa na novčane tokove. Kao posljedica takvih promjena može doći do povećanja kamatnih marži, međutim, one mogu umanjiti dobit ili dovesti do gubitka u slučaju neočekivanih kretanja. Kamatne stope se zasnivaju na tržišnim stopama tako da Banka redovno vrši ponovno određivanje cijena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizik (Nastavak)

5.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa (Nastavak)

Naredna tabela prikazuje kamatonosna i nekamatonosna sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2016. godine:

	U hiljadama EUR		
	Kamato- nosno	Nekamato- nosno	Ukupno
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	1,070	2,111	3,181
Kredit i potraživanja od banaka	1,061	-	1,061
Kredit i potraživanja od klijenata	21,969	-	21,969
Kamatna i druga potraživanja	2,812	-	2,812
Investicije u pridružena preduzeća i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	-	7,340	7,340
Investicije u zavisna preduzeća	-	2,000	2,000
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	-	2,116	2,116
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijanja	50	-	50
Ukupna sredstva	26,962	13,567	40,529
OBAVEZE			
Depoziti banaka	-	-	-
Depoziti klijenata	22,532	1,567	24,099
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	5,548	-	5,548
Ostale obaveze	-	2,809	2,809
Ukupno obaveze	28,080	4,376	32,456
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:			
- 31. decembar 2016. godine	(1,118)	9,191	8,073
- 31. decembar 2015. godine	2,313	7,314	9,627

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizik (Nastavak)

5.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa (Nastavak)

Sljedeće tabele prikazuju godišnje aktivne i pasivne kamatne stope monetarnih finansijskih instrumenata:

<u>Vrsta kredita</u>	<u>Kamatna stopa</u>
Pravna lica:	
- krediti pravnim licima	8-12%
- krediti pokriveni novčanim kolateralom	Pasivna kamata +2-4.5%
- krediti iz namjeskih izvora	Kamatna marža iznosi najmanje 2%

Aktivne kamatne stope koje su primjenjivane na odobrene kredite fizičkim licima u toku 2016. godine su sljedeće:

<u>Vrsta kredita</u>	<u>Kamatna stopa</u>
Stanovništvo:	10%
- krediti za refinansiranje obaveza kod drugih banaka	
- brzi keš krediti-kreditni za klijente banke	11%
- gotovinski nenamjenski krediti	10.5-14%
- krediti za VIP klijente banke	9%
- krediti za kupovinu vozila-namjenski	10.5%
- potrošački krediti	10%
- overdraft krediti	10%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizik (Nastavak)

5.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa (Nastavak)

Pasivne kamatne stope koje su primjenjivane na primljene depozite fizičkih lica u toku 2016. godine su sljedeće: (promijeniti)

<u>Vrsta depozita</u>	<u>Kamatna stopa</u>
A vista depoziti	0.05%
Oročeni depoziti u EUR:	
- tri mjeseca	1.50%
- šest mjeseci	2.00%
- 12 mjeseci	3.00%
- 24 mjeseca	3.50%
- 36 mjeseci	4.00%
- preko 60 mjeseci	5.00%
Oročeni depoziti u stranim valutama:	
A vista depoziti	0.15%
- tri mjeseca	0.25%
- šest mjeseci	0.50%
- 12 mjeseci	1.00%
- 24 mjeseca	1.10%
- 36 mjeseci	1.20%

Pasivne kamatne stope koje su primjenjivane na primljene depozite pravnih lica u toku 2016. godine su sljedeće:

A vista depoziti	0-0.05%
Oročeni depoziti u EUR:	
- tri mjeseca	1.50%
- šest mjeseci	2.00%
- 12 mjeseci	3.00%
- 24 mjeseca	3.50%
- 36 mjeseci	4.00%
- preko 60 mjeseci	5.00%

U stranim valutama

<u>Vrsta depozita</u>	<u>Kamatna stopa</u>
A vista	0.00%
Na oročene depozite u ostalim valutama će se ugovarati aranžmanska kamatna stopa u zavisnosti od visine sredstava, roka oročavanja i važnosti klijenta.	

5.4. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće moći obezbijediti dovoljno novčanih sredstava za izmirenje obaveza u trenutku njihove dospelosti, ili rizik da će Banka za izmirivanje dospjelih obaveza morati obezbjeđivati novčana sredstva po razumnoj cijeni i blagovremeno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.4. Rizik likvidnosti (Nastavak)

5.4.1. Upravljanje rizikom likvidnosti

Usklađenost i kontrolisana neusklađenost dospijeća i kamatnih stopa po osnovu sredstava i obaveza su od velikog značaja za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno da Banka ima kompletno usklađenu poziciju, budući da poslovne transakcije često imaju neodređen rok dospijeća i da su različitih vrsta. Neusklađena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali i povećava rizik od gubitka.

Dospijeća sredstava i obaveza i sposobnost Banke da po prihvatljivim troškovima obezbijedi izvore sredstava po dospijeću obaveza, važan su činilac u procjeni likvidnosti Banke i njene izloženosti promjenama kamatnih stopa i kurseva. Potrebe za likvidnošću za pokrivanje garancija odnosno aktiviranih akreditiva su znatno manje od iznosa preuzetih obaveza, budući da Banka ne očekuje da treća strana povuče ugovorena sredstva. Ukupni neizmireni iznos ugovorne obaveze kojom se odobrava kredit sa produženim rokom dospijeća ne mora nužno dovesti do budućih zahtjeva za likvidnim sredstvima, s obzirom da će mnoge od ovih obaveza isteći ili biti okončane bez finansiranja.

Banka nema potrebu da održava nivo novčanih sredstva da bi izašla u susret svim potencijalnim zahtjevima, procjenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvidjeti. Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza po ugovorenom roku dospjeća sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

	U hiljadama EUR						
	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska aktiva							
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih Banaka	3,181	-	-	-	-	-	3,181
Kredit i potraživanja od banaka	1,061	-	-	-	-	-	1,061
Kredit i potraživanja od klijenata	2,266	715	5,574	5,370	10,305	494	24,724
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	2,116	-	-	-	-	-	2,116
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća	50	-	-	-	-	-	50
Ostala aktiva	4,377	-	-	-	-	-	4,377
	13,051	715	5,574	5,370	10,305	494	35,509
Finansijske obaveze							
Depoziti banaka	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti klijenata	2,406	2,420	3,136	6,928	9,119	90	24,099
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	10	193	286	547	3,772	740	5,548
Ostale finansijske obaveze	8	334	341	682	898	-	2,263
	2,424	2,947	3,763	8,157	13,789	830	31,910
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2016. godine	10,627	(2,232)	1,811	(2,787)	(3,484)	(336)	3,599
- 31. decembra 2015. godine	13,842	(687)	509	(3,645)	1,188	(952)	10,255

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine
5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)
5.4. Rizik likvidnosti (Nastavak)
5.4.1. Upravljanje rizikom likvidnosti (Nastavak)

Struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2016. godine ukazuje na postojanje ročne neusaglašenosti preostalog perioda dospijeca sredstava i obaveza od 1-3 mjeseca, u periodu 6-12 mjeseci i u periodu preko 1 godine. Svi kumulativni gapovi su pozitivni, što znači da Banka nema problema sa ispunjavanjem svojih obaveza. Likvidnost Banke kao njena sposobnost da u roku izvršava dospjele obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti tokova priliva i odliva sredstava.

5.4.2. Ročnost finansijskih obaveza prema preostalom roku dospijeca (nediskontovani tokovi gotovine)

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	U hiljadama EUR	
						Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2016. godine							
Obaveze							
Obaveze prema bankama	-	-	-	-	-	-	-
Obaveze prema klijentima	2,406	2,420	3,136	6,928	9,119	90	24,099
Obaveze po kreditima	10	193	286	547	3,772	740	5,548
Ostale obaveze	8	334	341	682	898	-	2,263
	2,424	2,947	3,763	8,157	13,789	830	31,910

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	U hiljadama EUR	
						Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2015. godine							
Obaveze							
Obaveze prema bankama	-	-	-	-	-	-	-
Obaveze prema klijentima	3,948	1,519	3,216	6,431	7,763	332	23,209
Obaveze po kreditima	10	154	283	458	4,103	1,453	6,461
Ostale obaveze	3,351	-	-	-	-	-	3,351
	7,309	1,673	3,499	6,889	11,866	1,785	33,021

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.4. Rizik likvidnosti (Nastavak)

5.4.3. Fer vrijednost finansijskih instrumenata

	Knjigovodstvena vrijednost		U hiljadama EUR Fer vrijednost	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Finansijska sredstva				
Kredit i potraživanja od banaka	1,061	2,829	1,061	2,829
Kredit i potraživanja od klijenata	21,969	24,168	21,969	24,168
Kamatna i druga potraživanja	2,812	2,042	2,812	2,042
Finansijska sredstva koja se drže za trgovanje	-	-	-	-
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	2,116	6,459	2,116	6,459
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	50	200	50	200
Investicije u pridružena preduzeća i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	7,340	1,261	7,340	1,261
Investicije u zavisna preduzeća	2,000	2,000	2,000	2,000
Finansijske obaveze				
Depoziti banaka	-	-	-	-
Depoziti klijenata	24,099	23,209	24,099	23,209
Pozajmljena sredstva od banaka i ostalih klijenata	5,548	6,461	5,548	6,461
Ostale obaveze	2,809	3,351	2,809	3,351

Pravična vrijednost je vrijednost koja bi se naplatila za prodaju sredstva odnosno platila za izmirenje obaveze u regularnoj transakciji između učesnika na tržištu na dan mjerenja u datim tržišnim okolnostima. Međutim, ne postoje dostupne tržišne cijene za određeni dio finansijskih instrumenata Banke. U uslovima u kojima nema dostupnih tržišnih cijena, pravična vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontovanja novčanih tokova ili drugih modela. Promene pretpostavki koje leže u osnovi procjena, uključujući diskontne stope i procijenjene novčane tokove, u značajnoj mjeri utiču na procjene. Stoga utvrđene procjene pravične tržišne vrijednosti ne mogu biti ostvarene prilikom aktuelne prodaje finansijskog instrumenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.5. Fer vrijednost finansijskih instrumenata

5.5.1. Fer vrijednost finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti

Hijerarhija fer vrijednosti finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti

MSFI 7 definiše hijerarhiju tehnika vrednovanja na osnovu toga da li su unosi koje zahtijevaju te tehnike vrednovanja raspoloživi ili ne. Raspoloživi unosi odlikavaju tržišne podatke dobijene iz nezavisnih izvora; unosi koji nisu raspoloživi uključuju tržišne pretpostavke Banke. Ove dvije vrste unosa stvorile su sljedeću hijerarhiju fer vrijednosti:

- Nivo 1 - Kotirane vrijednosti (nekorigovane) na aktivnom tržištu istih sredstava i obaveza. Ovaj nivo uključuje kotirane instrumente kapitala.
- Nivo 2 - Unosi koji ne predstavljaju kotirane vrijednosti uključene u Nivo 1, a koji su raspoloživi i tiču se datog sredstva ili obaveze, bilo direktno (tj. u vidu cijena/vrijednosti) ili indirektno (u vidu zaključaka na osnovu cijena/vrijednosti).
- Nivo 3 - unosi za sredstva i obaveze koji nisu zasnovani na raspoloživim tržišnim podacima. Ovaj Nivo uključuje ulaganja u kapital pod tržišnim pretpostavkama Banke (ne postoje raspoloživi podaci). Banka ne posjeduje finansijske instrumente vrednovane po fer vrijednosti uključene u nivo 3.

Ova hijerarhija zahtijeva upotrebu raspoloživih tržišnih podataka kada isti postoje. Prilikom procjene fer vrijednosti, Banka uzima u obzir raspoložive tržišne vrijednosti kad god je to moguće. Na dan 31. decembra 2015. godine, tržišne cijene hartija od vrijednosti vrednovanih po fer vrijednosti u portfoliju Banke su bile dostupne.

31. decembar 2016. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	1,991	125	-	2,116
Investicione hartije od vrijednosti - instrumenti kapitala	7,340	-	-	7,340
Investicije u zavisna preduzeća	-	2,000	-	2,000
Ukupna sredstva	9,331	2,125	-	11,456
31. decembar 2015. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	6,334	125	-	6,459
Investicione hartije od vrijednosti - instrumenti kapitala	1,261	-	-	1,261
Investicije u zavisna preduzeća	-	2,000	-	2,000
Ukupna sredstva	7,595	2,125	-	9,720

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.5. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (Nastavak)

5.5.1. Fer vrijednost finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti (Nastavak)

Tehnike vrednovanja i pretpostavke korišćene za vrednovanje finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti

Fer vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju i hartija od vrijednosti vrednovanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha je zasnovana na tržišnim cijenama. Ukoliko informacije o tržišnim cijenama nisu raspoložive, koriste se tržišne cijene kotiranih hartija od vrijednosti sa sličnim karakteristikama. Na dan 31. decembra 2015. godine, tržišne cijene hartija od vrijednosti vrednovanih po fer vrijednosti u portfoliju Banke su bile dostupne.

Hijerarhija fer vrijednosti finansijskih instrumenata koji nisu vrednovani po fer vrijednosti

Procijenjena fer vrijednost finansijskih instrumenata, prema hijerarhiji fer vrijednosti, data je u narednoj tabeli:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.5. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (Nastavak)

5.5.1. Fer vrijednost finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti (Nastavak)

31. decembar 2016. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	-	3,181	-	3,181	3,181
Kredit i potraživanja od banaka	-	1,061	-	1,061	1,061
Kredit i potraživanja od klijenata	-	21,969	-	21,969	21,969
Kamatna i druga potraživanja	-	2,812	-	2,812	2,812
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	-	50	-	50	50
Ukupna sredstva	-	29,073	-	29,073	29,073
Obaveze prema bankama	-	-	-	-	-
Obaveze prema komitentima	-	24,099	-	24,099	24,099
Obaveze po kreditima	-	5,548	-	5,548	5,548
Ostale obaveze	-	2,809	-	2,809	2,809
Ukupne obaveze	-	32,456	-	32,456	32,456
31. decembar 2015. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	-	3,682	-	3,682	3,682
Kredit i potraživanja od banaka	-	2,829	-	2,829	2,829
Kredit i potraživanja od klijenata	-	24,168	-	24,168	24,168
Kamatna i druga potraživanja	-	2,042	-	2,042	2,042
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	-	200	-	200	200
Ukupna sredstva	-	32,921	-	32,921	32,921
Obaveze prema bankama	-	-	-	-	-
Obaveze prema komitentima	-	23,209	-	23,209	23,209
Obaveze po kreditima	-	6,461	-	6,461	6,461
Ostale obaveze	-	3,351	-	3,351	3,351
Ukupne obaveze	-	33,021	-	33,021	33,021

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**5.5. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (Nastavak)****5.5.1. Fer vrijednost finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti (Nastavak)**

Tehnike vrednovanja i pretpostavke korišćene za vrednovanje finansijskih instrumenata koji nisu vrednovani po fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijskih instrumenata koji nisu vrednovani po fer vrijednosti obračunata je samo za potrebe objelodanjivanja, bez efekata na pozicije bilansa stanja ili bilansa uspjeha. Dodatno, s obzirom na to da nema aktivnog trgovanja ovim instrumentima, određivanje fer njihove vrijednosti zahtijeva i korišćenje procjena rukovodstva.

Fer vrijednost je cijena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji na glavnom (ili najpovoljnijem) tržištu na datum odmjerenja pod tekućim tržišnim uslovima bez obzira na to da li je cijena direktno utvrdiva ili procijenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Međutim, ne postoje dostupne tržišne cijene za određeni dio finansijskih instrumenata Banke, koji su prema tome klasifikovani u nivo 2 i nivo 3 hijerarhije fer vrijednosti. U uslovima u kojima nema dostupnih tržišnih cijena, fer vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontovanja novčanih tokova ili drugih modela. Promjene pretpostavki koje leže u osnovi procjena, uključujući diskontne stope i procijenjene novčane tokove, u značajnoj mjeri utiču na procjene. Stoga utvrđene procjene fer tržišne vrijednosti ne mogu biti ostvarene prilikom aktuelne prodaje finansijskog instrumenta. Obezvrjeđenja se ne vrše za one pozicije koje predstavljaju odbitnu stavku sopstvenih sredstava.

Prilikom procjene fer vrijednosti finansijskih instrumenata koji nisu vrednovani po fer vrijednosti i klasifikovani su kao nivo 2 i nivo 3, primijenjene su sljedeće pretpostavke:

Knjigovodstvena vrijednost predstavlja razumnu procjenu fer vrijednosti za sljedeće finansijske instrumente, koji su prevashodno kratkoročni:

- Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka;
- Hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća;
- Ostale obaveze.

Kredit i potraživanja od banaka

Potraživanja od drugih banaka obuhvataju međubankarske plasmane i pozicije u procesu naplate.

Pravična vrijednost plasmana sa varijabilnom kamatnom stopom je približno jednaka knjigovodstvenoj vrijednosti ovih finansijskih sredstava iskazanoj na dan bilansa stanja.

Kredit i potraživanja od klijenata

Fer vrijednost je određena primjenom modela diskontovanih novčanih tokova, koji uključuje i pretpostavke izloženosti kreditnom riziku, riziku kamatnih stopa, "PD", "LGD", u mjeri u kojoj je isto primljeno. S obzirom na to da je značajan dio kredita klijentima odobren po fiksnim kamatnim stopama, u cilju utvrđivanja fer vrijednosti kredita klijentima sa fiksnom kamatnom stopom iskazanih po amortizovanoj vrijednosti, izvršeno je poređenje kamatnih stopa po kojima su krediti odobravani klijentima sa raspoloživim informacijama o preovlađujućim tržišnim kamatnim stopama u bankarskom sektoru Crne Gore, odnosno prosječnim ponderisanim kamatnim stopama po djelatnostima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**5.5. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (Nastavak)****5.5.1. Fer vrijednost finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti (Nastavak)***Kredit i potraživanja od klijenata (Nastavak)*

Fer vrijednost kredita klijentima obračunata kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova diskontovanih primjenom važećih tržišnih stopa, odnosno prosječnih ponderisanih kamatnih stopa za bankarski sektor, ne odstupa značajno od iskazanih knjigovodstvenih vrijednosti kredita na dan bilansa stanja. Iznosi u finansijskim iskazima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe finansijskog izvještavanja.

Depoziti i obaveze po kreditima

Za depozite po viđenju, kao i depozite sa preostalim rokom dospijeća kraćim od godinu dana, pretpostavka je da procijenjena pravična vrijednost ne odstupa značajno od knjigovodstvenih vrijednosti.

Procijenjena fer vrijednost kamatonosnih depozita sa fiksnom kamatnom stopom i preostalim rokom dospijeća preko godinu dana, bez navedene tržišne cijene bazira se na diskontovanom toku gotovine primjenom važeće kamatne stope na nove obaveze sa sličnim preostalim dospijećem. Banka vodi politiku visokih pasivnih kamatnih stopa uz kontinuirano smanjenje istih vodeći računa da kao mala Banka sa domaćim kapitalom bude uvijek iznad ponude ostalih banaka koje posluju na domaćem tržištu. Iznosi u finansijskim iskazima odražavaju realnu vrijednost koja u datim okolnostima najvjerodostojnije odražava pravičnu vrijednost navedenih finansijskih instrumenata.

Za fer vrijednost obaveza po kreditima sa varijabilnom kamatnom stopom pretpostavka je da aproksimira knjigovodstvenoj vrijednosti ovih obaveza na dan izvještavanja.

5.6. Upravljanje kapitalom

Upravljanje kapitalom ima za cilj:

- usaglašenost sa propisima regulatora,
- zaštitu sposobnosti Banke da održi stalnost poslovanja kako bi bila u mogućnosti da obezbijedi isplate akcionarima i naknade ostalim vlasnicima i
- obezbjeđenje kapitala za podršku daljeg razvoja Banke.

Rukovodstvo Banke vrši kontrolu adekvatnosti kapitala korišćenjem metodologije i limita propisanih od strane Centralne banke Crne Gore (Sl. list CG, br. 38/11 i 55/12). U skladu sa propisima, Banka kvartalno dostavlja izvještaje o stanju i strukturi kapitala Centralnoj banci Crne Gore.

Sopstvena sredstva Banke sastoje se od:

- osnovnog kapitala (uplaćeni akcijski kapital, neraspoređena dobit iz prethodnih godina, dobit tekuće godine, umanjena za gubitak);
- dopunskog kapitala (rezerve koje su formirane na teret dobiti nakon njenog oporezivanja: zakonske, statutarne i druge rezerve, subordinisani kredit);
- umanjjenih za nematerijalna ulaganja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

5.6. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Rizična aktiva se sastoji od stavki aktive i kreditnih ekvivalenata vanbilansnih stavki aktive Banke koje su izložene riziku. Kreditni ekvivalenti vanbilansnih stavki aktive predstavljaju iznos koji je rezultat množenja knjigovodstvene vrijednosti vanbilansnih stavki aktive sa propisanim faktorima konverzije. Ukupnu rizikom ponderisanu aktivu čini zbir stavki aktive bilansa i kreditnih ekvivalenata vanbilansnih stavki aktive izloženih riziku (rizična aktiva Banke), klasifikovanih u četiri kategorije i pomnoženih sa odgovarajućim propisanim ponderima rizika.

U skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, Banka je obavezna da održava minimalan stepen adekvatnosti kapitala od 10%. Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama i propisima Centralne banke Crne Gore. Na dan 31. decembra 2016. godine, koeficijent solventnosti obračunat od strane Banke u finansijskim iskazima iznosi 22.83%.

Upravljanje izloženošću deviznom riziku, pored analize potraživanja i obaveza Banke iskazanih u stranoj valuti, uključuje i analizu osjetljivosti na promjene deviznog kursa. U sljedećoj tabeli je prikazan scenario promjene deviznog kursa u rasponu od +10% do -10% u odnosu na EUR.

	Ukupno	2016. Iznos u stranoj valuti	U hiljadama EUR Promjena kursa	
			10%	-10%
Sredstva				
Kreditni i potraživanja od banaka	1,061	884	95	(78)
Ukupno sredstva	1,061	884	95	(78)
Obaveze				
Depoziti klijenata	24,099	855	92	(76)
Ukupno obaveze	24,099	855	92	(76)
Neto izloženost deviznom riziku:				
- 31. decembar 2016. godine			3	(2)
- 31. decembar 2015. godine			5	(4)

Na dan 31. decembra 2016. godine, pod pretpostavkom da su svi ostali parametri nepromijenjeni promjenom deviznog kursa EUR u odnosu na ostale valute za +10% odnosno -10%, dobit Banke bi se povećala za 3, odnosno smanjila za iznos od 2 hiljade EUR. Uzrok male izloženosti Banke promjeni deviznog kursa je činjenica da je najveći dio potraživanja i obaveza Banke izražen u EUR i da postoji mala razlika između sredstava i obaveza izloženih deviznom riziku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
 Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)
5.7. Analize osjetljivosti
Analize osjetljivosti (rizik od promjene kamatnih stopa)

U toku procesa upravljanja rizikom od promjene kamatnih stopa, Banka vrši analizu osjetljivosti promjena potraživanja i obaveza sa kamatnim stopama. U sljedećoj tabeli je prikazan efekat promjene kamatnih stopa za potraživanja i obaveze iskazane u EUR u rasponu od +0.4% p.p. do -0.4% p.p, odnosno za potraživanja i obaveze iskazane u stranim valutama u rasponu od +0.3% p.p. do -0.3% p.p.

	2016.	U hiljadama EUR	
		Neto efekat kao rezultat promjene kamatnih stopa	
		+0.4 b.p. EUR KS	-0.4 b.p. EUR KS
		+0.3 b.p. FX KS	-0.3 b.p. FX KS
Sredstva			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	3,181	4	(4)
Kredit i potraživanja od banaka	1,061	4	(4)
Kredit i potraživanja od klijenata	24,724	99	(99)
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	2,116	-	-
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeca	50	-	-
Investicije u pridružena preduzeća i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	7,340	-	-
Investicije u zavisna preduzeća	2,000	-	-
	40,472	107	(107)
Obaveze			
Depoziti banaka	-	-	-
Depoziti klijenata	24,099	96	(96)
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	5,548	22	(22)
	29,647	118	(118)
Neto izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:			
- 31. decembar 2016. godine		(19)	19

Pod pretpostavkom da su svi ostali parametri nepromijenjeni, povećanjem, odnosno smanjenjem kamatne stope za potraživanja i obaveze u EUR za 0.4 p.p. odnosno za potraživanja i obaveze u stranoj valuti za 0.3 p.p., dobit Banke bi se smanjila, odnosno povećala, za iznos od EUR 19 hiljada. (31. decembar 2015. godine: za EUR 42 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA**a) Prihodi od kamata**

	<u>2016.</u>	<u>U hiljadama EUR 2015.</u>
<i>Kredit:</i>		
- Opštinama	-	-
- Privrednim društvima	1,437	1,677
- Fizičkim licima	185	182
- Ostalo	119	504
	<u>1,741</u>	<u>2,363</u>
<i>Hartije od vrijednosti:</i>		
- Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeca	-	2
<i>Depoziti:</i>		
- Ostale finansijske institucije	47	47
<i>Troškovi obezvrjeđenja po kamatnim potraživanjima</i>	<u>(30)</u>	<u>(29)</u>
	<u>1,758</u>	<u>2,383</u>

b) Rashodi kamata

	<u>2016.</u>	<u>U hiljadama EUR 2015.</u>
Banke i druge finansijske institucije	310	277
Vlada Crne Gore	-	74
Privredna društva	58	89
Fizička lica	785	633
Ostalo	-	14
	<u>1,153</u>	<u>1,087</u>

7. TROŠKOVI OBEZVRJEĐENJA I REZERVISANJA**a) Troškovi obezvrjeđenja**

	<u>2016.</u>	<u>U hiljadama EUR 2015.</u>
Neto (rezervisanja)/ukidanje rezervisanja po osnovu:		
- kredita	(175)	(152)
- stečena aktiva	(10)	(32)
- ostala aktiva	(6)	1
	<u>(191)</u>	<u>(183)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

7. TROŠKOVI OBEZVRJEĐENJA I REZERVISANJA (Nastavak)

b) Troškovi rezervisanja

	<u>2016.</u>	<u>U hiljadama EUR 2015.</u>
Neto rezervisanja po osnovu:		
- vanbilansnih stavki	(0)	(2)
- ostalo	(6)	-
	<u>(6)</u>	<u>(2)</u>

c) Promjene na računima ispravke vrijednosti nenaplativih potraživanja i rezervisanja

	<u>Kreditni (napomena 15)</u>	<u>Kamate (napomena 15)</u>	<u>Stečena aktiva (napomena 21)</u>	<u>U hiljadama EUR Rezervisanja na vanbilansne izloženosti (napomena 24)</u>
2016. godina				
Stanje na početku godine	175	43	37	1
Ispravke vrijednosti u toku godine/(ukidanje), neto	141	26	32	(1)
Otpisi	(176)	(49)	-	-
Stanje na kraju godine	<u>140</u>	<u>20</u>	<u>69</u>	<u>-</u>

	<u>Kreditni (napomena 15)</u>	<u>Kamate (napomena 15)</u>	<u>Stečena aktiva (napomena 21)</u>	<u>U hiljadama EUR Rezervisanja na vanbilansne izloženosti (napomena 24)</u>
2015. godina				
Stanje na početku godine	207	15	-	4
Ispravke vrijednosti u toku godine/(ukidanje), neto	(4)	31	37	(2)
Otpisi	(28)	(3)	-	-
Stanje na kraju godine	<u>175</u>	<u>43</u>	<u>37</u>	<u>2</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

8. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA**a) Prihodi od naknada**

	<u>2016.</u>	<u>U hiljadama EUR 2015.</u>
Naknade po kreditima	61	61
Naknade po vanbilansnim poslovima	5	30
Naknade za usluge platnog prometa	119	71
Prihodi od naknada po osnovu trgovine devizama	-	-
Prihodi od naknada po osnovu kastodi poslova	11	17
Prihodi od naknada od ostalih finansijskih institucija	37	84
Ostale naknade i provizije	18	4
	<u>251</u>	<u>267</u>

b) Rashodi naknada

	<u>2016.</u>	<u>U hiljadama EUR 2015.</u>
Naknade Centralnoj banci	116	112
Naknade ostalim bankama	14	10
Naknade po osnovu premije za zaštitu depozita	85	110
Ostale naknade i provizije	29	23
	<u>244</u>	<u>255</u>

9. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	<u>2016.</u>	<u>U hiljadama EUR 2015.</u>
Neto zarade	326	307
Porezi, prirezi i doprinosi na zarade	273	280
Ostale neto naknade zaposlenima	17	18
Naknade članovima Odbora direktora	48	48
Neto trošak prevoza	7	7
Putni troškovi i dnevnice	15	7
Obuka zaposlenih	1	3
Ostali troškovi	1	1
	<u>688</u>	<u>671</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

10. OPŠTI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	2016.	U hiljadama EUR 2015.
Troškovi održavanja kompjutera i opreme	104	110
Reklamiranje i marketing	151	181
Troškovi obezbjeđenja	24	27
Potrošni materijal	9	11
Sudski troškovi	13	25
Pretplate i donacije	16	9
Troškovi električne energije i goriva	12	12
Troškovi komunikacionih mreža	9	10
Troškovi reprezentacije	9	15
Troškovi telefona	5	7
Osiguranje	5	5
Razni troškovi	61	88
	418	500

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2016.	U hiljadama EUR 2015.
Nekretnine i oprema (napomena 18)	66	67
Nematerijalnih ulaganja (napomena 19)	60	62
	126	129

12. OSTALI PRIHODI

	2016.	U hiljadama EUR 2015.
Prihodi od zakupa	4	9
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	45	169
Vanredni prihod	8	5
	57	183

13. POREZ NA DOBIT**a) Komponente poreza na dobit**

	2016.	U hiljadama EUR 2015.
Tekući porez na dobit	-	-
	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

13. POREZ NA DOBIT (Nastavak)

b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit u bilansu uspjeha i proizvoda rezultata prije oporezivanja i propisane poreske stope

	2016.	U hiljadama EUR 2015.
Dobit prije oporezivanja	-	13
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 9%	-	-
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	-	-
Ostalo	-	-
Poreski efekat na bilans uspjeha	-	-
<i>Efektivna poreska stopa</i>	<i>0%</i>	<i>12.5%</i>

14. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD DEPOZITNIH INSTITUCIJA

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Gotovina u blagajni:		
- u EUR	304	330
- u stranoj valuti	44	121
Žiro račun	693	1,381
Obavezna rezerva kod Centralne banke Crne Gore	2,140	1,850
	3,181	3,682

Obavezna rezerva Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine predstavlja minimum izdvojenih depozita u skladu sa regulativom Centralne banke Crne Gore na koju se odnosi Odluka o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore ("Sl. list CG", br. 73/15, 78/15, 03/16, 33/16 i 15/17). U skladu sa navedenim, banke obračunavaju obaveznu rezervu na depozite po viđenju i oročene depozite.

Na depozite ugovorene sa ročnošću preko jedne godine koji imaju klauzulu o mogućnosti razročenja tih depozita u roku kraćem od jedne godine, odnosno u roku kraćem od 365 dana, primjenjuje se stopa od 9.5%. Banka može do 25% obavezne rezerve izdvojiti i držati u obliku državnih zapisa koje je emitovala Crna Gora. Na 15% sredstava obavezne rezerve Centralna banka plaća Banci mjesečno naknadu obračunatu po stopi od 1% na godišnjem nivou, do osmog u mjesecu za prethodni mjesec.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

15. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Korespodentni računi kod inostranih banaka	1,061	2,829
	1,061	2,829

16. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
<i>Dospjeli krediti:</i>		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	1,756	3,159
- fizička lica	162	56
<i>Kratkoročni krediti:</i>		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	6,812	5,206
- fizička lica	1,311	1,229
<i>Dugoročni krediti, uključujući tekuća dospjeća:</i>		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	8,027	10,793
- javna preduzeća	3,083	3,033
- preduzetnici	-	-
- fizička lica	1,069	832
	22,220	24,308
Depoziti kod ostalih institucija	49	-
Garancije pale na teret banke	23	-
<i>Kamatna potraživanja:</i>		
- krediti	329	518
<i>Vremenska razgraničenja:</i>		
- kamata po kreditima	2,450	1,616
- naknade	(61)	(72)
	2,790	2,062
Ukupno	25,010	26,370
<i>Minus:</i>		
Ispravka vrijednosti kredita	(251)	(140)
Ispravka vrijednosti kamata	(35)	(20)
	24,724	26,210

Banka fizičkim licima odobrava različite vrste namjenskih i nenamjenskih kredita:

Kreditni za penzionere, sa kamatnom stopom od 10% - 14% na godišnjem nivou,
 Gotovinski krediti, sa kamatnom stopom od 10% - 14% na godišnjem nivou,

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

16. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA (Nastavak)

Kratkoročni krediti pravnim licima odobravaju se po nominalnim kamatnim stopama od 8% do 12% na godišnjem nivou. Dugoročni krediti pravnim licima odobravaju se na period do tri godine, po nominalnim kamatnim stopama od 8% do 12% na godišnjem nivou, s tim što se iz sredstava Investicionog razvojnog fonda odobravaju na period do 8 godina uz kamatnu stopu od 3% - 7%.

Koncentracija po djelatnostima ukupno bruto plasiranih kredita komitentima od strane Banke je sljedeća:

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Građevinarstvo	2,278	2,373
Trgovina	1,648	534
Usluge, turizam, ugostiteljstvo	1,955	2,244
Transport, skladištenje, PTT, komunikacije	564	324
Trgovina nekretninama	243	-
Administracija, druge javne usluge	48	-
Stanovništvo	1,914	2,092
Nerezidenti	5,878	6,030
Ostalo	7,692	10,711
	22,220	24,308

17. INVESTICIONE HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

a) Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Akcije u društva koja se bave finansijskom djelatnošću	1,589	6,263
Ostali rezidenti	-	-
Akcije u društva koja se bave nefinansijskom djelatnošću	523	193
Obveznice za restituciju	4	3
	2,116	6,459

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

17. INVESTICIONE HARTIJE OD VRIJEDNOSTI (Nastavak)

a) Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju (Nastavak)

Akcije društava koja se bave finansijskom djelatnošću sa stanjem na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od EUR 1,589 hiljada (31. decembra 2015: EUR 6,263 hiljada) odnose se na sledeće hartije:

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Atlas Banka AD, Podgorica, obicne akcije	-	5,287
Atlas Banka AD, Podgorica, prioritetne akcije	293	120
Montenegroberza AD, Podgorica	-	125
OIF atlas mont AD, Podgorica	311	332
ZIF atlas mont AD, Podgorica	722	112
Atlas Life AD, Podgorica	250	250
Ostali	13	37
	1,589	6,263

Povećanje akcija društava koja se bave finansijskom djelatnošću su rezultat naplate problematičnih kredita sticanjem kolaterala u cilju poboljšanja kvaliteta kreditnog portfolija.

Akcije u društva koja se bave nefinansijskom djelatnošću sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od EUR 524 hiljada (31. decembra 2015: EUR 193 hiljada) odnose se na hartije kako slijedi:

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
- Jadranski Sajem	347	-
- Bolnica Meljine AD, Herceg Novi	125	125
- Montenegro Expres AD, Podgorica	4	4
- Jugopetrol AD, Kotor	13	24
- Luka Bar AD, Bar	3	2
- Kontejnerski terminal i generalni tereti AD, Bar	1	2
- HTP Atlas Hotels Group AD	3	4
- Crnogorski Telekom AD, Podgorica	24	30
- Ostalo	3	2
	523	193

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

17. INVESTICIONE HARTIJE OD VRIJEDNOSTI (Nastavak)

b) Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeca

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Državni zapisi	50	200
Neamortizovani diskont	-	-
	50	200

Na dan 31. decembra 2016. godine stanje hartija od vrijednosti koje se drže do dospijeca iznosi EUR 50 hiljada (2015. godine: EUR 200 hiljada) i odnosi se na kupovinu državnih obveznica sa rokom dospijeca na dan 15. novembar 2020. godine i stopom prinosa od 4%.

c) Investicije u pridružena preduzeća i zajedničke poduhvate po metodi kapitala

Banka ima učešće u kapitalu Atlas banke AD, Podgorica u iznosu od EUR 7,340 hiljada (2015: EUR 1,261 hiljada) u obliku 4108 komada običnih akcija tržišne vrijednosti EUR 1,786 po akciji.

d) Investicije u zavisna preduzeća

Banka je osnovala preduzeće Global Carbon DOO, Podgorica u ukupnom iznosu osnivačkog kapitala od EUR 2,000 hiljada. Banka je na dan 31. decembra 2016. godine 100% vlasnik preduzeća Global Carbon DOO, Podgorica. Na dan 31. decembra 2008. godine bilo je uplaćeno EUR 1,500 hiljada osnivačkog kapitala, dok je do 9. januara 2009. godine uplaćeno preostalih EUR 500 hiljada.

Navedeni ulog predstavlja 100% odbitnu stavku sopstvenih sredstava banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
 Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

18. NEKRETNINE, POSTROJENJE I OPREMA

Kretanja na nekretninama, opremi i ostalim sredstvima za 2016. godinu i 2015. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

	U hiljadama EUR				Ukupno
	Kompjuteri	Ulaganja u tudja osnovna sredstva	Ostala sredstva za rad	Osnovna sredstva u pripremi	
Nabavna vrijednost					
Stanje 1. januar 2015. godine	379	465	202	1,144	2190
Povećanja	-	-	-	109	109
Prenosi	6	2	19	(27)	-
Prenos na nematerijalna ulaganja	-	-	-	(82)	(82)
Stanje 31. decembar 2015. godine	385	467	221	1,144	2,217
Nabavna vrijednost					
Stanje, 1. januar 2016. godine	385	467	221	1,144	2,217
Nabavke u toku godine	-	-	-	62	62
Prenosi	7	1	-	(8)	-
Prenos na nematerijalna ulaganja	-	-	-	(54)	(54)
Stanje 31. decembar 2016. godine	392	468	221	1,144	2,225
Ispravka vrijednosti					
Stanje 1. januar 2015. godine	365	301	168	-	834
Amortizacija (napomena 11)	6	45	15	-	66
Stanje 31. decembar 2015. godine	371	346	183	-	900
Stanje 1. januar 2016. godine	371	346	183	-	900
Amortizacija (napomena 11)	7	47	16	-	70
Stanje 31. decembar 2016. godine	378	393	199	-	970
Sadašnja vrijednost:					
- 31. decembra 2016 godine	<u>14</u>	<u>75</u>	<u>22</u>	<u>1,144</u>	<u>1,260</u>
- 31. decembra 2015. godine	<u>14</u>	<u>121</u>	<u>38</u>	<u>1,144</u>	<u>1,317</u>

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka nema imovinu pod zalogom radi obezbjeđenja otplate kredita i drugih obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

19. NEMATERIJALNA SREDSTVA

U pregledu koji slijedi prikazana su kretanja na nematerijalnim sredstvima u toku 2016. godine i 2015. godine:

	U hiljadama EUR		
	Licence	Aplikativni softver	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Stanje 1. januar 2015. godine	261	824	1,085
Prenos sa investicija u toku	40	41	81
Stanje 31. decembar 2015. godine	301	865	1,166
Nabavna vrijednost			
Stanje 1. januara 2016. godine	301	865	1,166
Prenos sa investicija u toku	38	(148)	(110)
Stanje 31. decembra 2016. godine	339	716	1,055
Ispravka vrijednosti			
Stanje 1. januar 2015. godine	147	772	919
Amortizacija (napomena 11)	43	18	61
Stanje 31. decembar 2015. godine	190	790	980
Stanje 1. januar 2016. godine	190	790	980
Amortizacija (napomena 11)	39	(142)	(103)
Stanje 31. decembar 2016. godine	229	648	877
Sadašnja vrijednost:			
- 31. decembra 2016. godine	110	68	178
- 31. decembra 2015. godine	111	75	186

20. OSTALA FINANSIJSKA POTRAŽIVANJA

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Potraživanja po osnovu konzorcijuma	2,333	2,333
Avansi	2	2
Potraživanja po osnovu depozitarnih poslova	133	97
Potraživanja od državnih fondova	14	51
Ostala finansijska potraživanja	15	25
	2,497	2,508
<i>Ispravka vrijednosti ostale finansijske aktive</i>	(169)	(44)
	2,328	2,464

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

20. OSTALA FINANSIJSKA POTRAŽIVANJA (Nastavak)

Potraživanja po osnovu konzorcijuma između povezanih lica Atlas banke AD Podgorica, Atlas CAP DOO, Podgorica i Banke, odnose se na kupovinu Centra Vojno Medicinske Ustanove Meljine, Herceg Novi, prilikom čije kupovine je Banka platila dio kupoprodajne cijene u ime i za račun Atlas CAP DOO, Podgorica. Atlas CAP DOO, Podgorica se potpisivanjem *Protokola* sačinjenog 3. februara 2010. godine između članica Ugovora o konzorcijumu obavezao da uplati Banci preplaćeni iznos sredstava na ime kupoprodajne cijene, i to: EUR 2,327 hiljada na ime kupovine 5,172,077 obveznica oznake FO02, po cijeni EUR 0.45, i dio provizije naplaćen od strane Centralne Depozitarne Agencije AD Podgorica (CDA) u iznosu od EUR 6 hiljada. Za period od potpisivanja *Protokola* do dana povraćaja sredstava obračunava se kamata u visini od 2% na godišnjem nivou. Potraživanje, prema Aneksu br. 7 *Protokola*, dospijeva na naplatu 31. decembra 2017. godine.

21. OSTALA POSLOVNA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Sredstva stečena po osnovu naplate potraživanja	1,816	1,386
Plemeniti metali	3	3
Unaprijed plaćeni troškovi	233	242
	2,052	1,631
<i>Ispravka vrijednosti stečene aktive</i>	(3)	(69)
	2,049	1,562

Stečena aktiva u iznosu od EUR 1,816 hiljada na dan 31. decembra 2016. godine (31. decembra 2015: EUR 1,386 hiljada) se odnosi na sredstva stečena na osnovu aktiviranja sredstava obezbjeđenja kredita. Ova sredstva se vode po knjigovodstvenoj vrijednosti, ili po tržišnoj vrijednosti umanjenoj za troškove obezvrjeđenja koji su u 2016. godini kreirani u iznosu od EUR 3 hiljade.

Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za ulaganja banaka u nepokretnosti i osnovna sredstva („Sl. list CG” br. 24/09, 66/10, 58/11, 61/12, 13/13, 51/13 i 16/15), propisano je da iznos ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva koji prelazi 50% sopstvenih sredstava banka tretira kao odbitnu stavku pri izračunavanju ukupnog iznosa sopstvenih sredstava banke. Banka u skladu sa Odlukom pri obračunu ulaganja u nepokretnosti uključuje i vrijednosti stečenih nepokretnosti minimum u sledećim procentima:

- 0% ako od dana sticanja nepokretnosti nije prošlo više od četiri godine,
- 30% ako je od dana sticanja nepokretnosti proteklo više od četiri, a ne više od pet godina,
- 50% ako je od dana sticanja nepokretnosti proteklo pet, a ne više od šest godina
- 75% ako je od dana sticanja nepokretnosti proteklo više od šest godina

Propisima Centralne banke Crne Gore nije propisan rok u kome Banka mora da proda sredstva stečena naplatom potraživanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

22. DEPOZITI KLIJENATA

Depozite Banke čine depoziti koje su uložili:

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Depoziti po viđenju:		
- opštine	2	3
- privredna društva u privatnom vlasništvu	766	551
- preduzetnici	4	3
- fizička lica	769	2,740
- nevladine organizacije	18	30
- ostali	84	52
	1,643	3,379
Kratkoročni depoziti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	2,061	1,618
- fizička lica	9,802	8,650
- ostali	1,115	1,286
	12,978	11,554
Dugoročni depoziti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	905	1,297
- fizička lica	7,946	5,342
- ostali	80	1,317
	8,931	7,956
	23,552	22,889
<i>Obaveze za kamate i ostala pasiva</i>		
Fakturisana kamata: depoziti	-	6
Vremenska razgraničenja: depoziti	547	314
	24,099	23,209

Depoziti po viđenju stanovništva u EUR su deponovani po kamatnoj stopi od 0-0.3% na godišnjem nivou, odnosno u stranim valutama po kamatnoj stopi od 0.15% na godišnjem nivou.

Oročeni depoziti stanovništva u EUR sa rokom dospjeća do:

- 3 mjeseca su deponovani po kamatnoj stopi od 1.50% godišnje
- 6 mjeseci su deponovani po kamatnoj stopi od 2.5% godišnje
- 12 mjeseci su deponovani po kamatnoj stopi od 3.5% godišnje
- 24 mjeseca su deponovani po kamatnoj stopi od 4.00% godišnje
- 36 mjeseci su deponovani po kamatnoj stopi od 4.50% godišnje
- Preko 60 mjeseci po kamatnoj stopi od 5% godišnje

Oročeni depoziti stanovništva u stranim valutama sa rokom dospjeća do:

- 3 mjeseca su deponovani po kamatnoj stopi od 0.25% godišnje
- 6 mjeseci su deponovani po kamatnoj stopi od 0.50% godišnje
- 12 mjeseci su deponovani po kamatnoj stopi od 1.00% godišnje
- 24 mjeseca su deponovani po kamatnoj stopi od 1.10% godišnje
- 36 mjeseci su deponovani po kamatnoj stopi od 1.20% godišnje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

22. DEPOZITI KLIJENATA (Nastavak)

Oročeni depoziti pravnih lica u EUR sa rokom dospijeca do:

- 3 mjeseca su deponovani po kamatnoj stopi od 1.50% godišnje
- 6 mjeseci su deponovani po kamatnoj stopi od 2.50% godišnje
- 12 mjeseci su deponovani po kamatnoj stopi od 3.50% godišnje
- 24 mjeseca su deponovani po kamatnoj stopi od 4.00% godišnje
- 36 mjeseca su deponovani po kamatnoj stopi od 4.50% godišnje
- Preko 60 mjeseci po kamatnoj stopi od 5% godišnje

Oročeni depoziti pravnih lica u stranim valutama nije bilo.

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka ima EUR 2,117 hiljada (31. decembra 2015: EUR 1,714 hiljada) namjenskih depozita koji predstavljaju sredstva obezbjeđenja datih kredita i plasmana.

23. POZAJMLJENA SREDSTVA OD BANAKA I OSTALIH KLIJENATA

Po nalogu CBCG evidencija pozajmica od Evropske investicione banke (EIB) i institucija koje imaju sličnu djelatnost je prenijeta na računima ostale depozitne institucije/ostale finansijske institucije, nerezidenti, budući da pripadaju sektoru ostalih finansijskih institucija. Banka je u skladu sa instrukcijama evidentirala pozajmice od Evropske investicione banke (EIB), na navedeni način i po bilansnoj šemi ih iskazala u okviru pozicije Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata.

Na dan 31. decembra 2016. godine, obaveze po uzetim kreditima i pozajmicama u iznosu od EUR 5,548 hiljada (2015: EUR 6,461 hiljada) uključuju pozajmljena sredstva kako sljedi:

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Evropska investiciona banka	3,477	4,170
Investiciono razvojni fond AD, Podgorica	2,061	2,281
Direkcija za mala i srednja preduzeća	10	10
	5,548	6,461

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka ima obaveze prema Evropskoj investicionoj banci po osnovu dugoročnih kredita u iznosu od EUR 3,477 hiljada (2015: EUR 4,170 hiljada) koji je namijenjen za finansiranje investicionih projekata i podsticanja razvoja malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori. Kredit je odobren na period od 11 godina, sa godišnjom kamatnom stopom od 3.16%-4.04%. Po navedenim kreditima Banka nema obavezu ispunjenja finansijskih pokazatelja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

23. POZAJMLJENA SREDSTVA OD BANAKA I OSTALIH KLIJENATA (Nastavak)

Pregled kredita odobren od strane Evropske investicione banke prikazan je u tabeli kako sljedi:

	Period/ Godina	Godišnja kamatna stopa	U hiljadama EUR	
			31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Evropska investiciona banka	11	3.85%	889	1,111
Evropska investiciona banka	11	4.04%	1,412	1,647
Evropska investiciona banka	11	3.33%	591	709
Evropska investiciona banka	11	3.16%	585	703
			3,477	4,170

Dospijeće obaveza po kreditima odobrenim od strane Evropske investicione banke prikazano je u sljedećoj tabeli:

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
do 1 godine	693	693
od 1 do 2 godine	693	693
od 2 do 3 godine	693	693
od 3 do 4 godine	693	693
od 4 do 5 godina	470	693
preko 5 godina	235	705
	3,477	4,170

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine
23. POZAJMLJENA SREDSTVA OD BANAKA I OSTALIH KLIJENATA (Nastavak)

U 2014. godini su odobrene pozajmice od Investiciono razvojnog fonda AD, Podgorica za potrebe zajedničkog kreditiranja malih i srednjih preduzeća sa rokom dospjeća do 8 mjeseci. U 2015. godini odobrena su 2 kredita ukupne vrijednosti EUR 1,205 hiljada, na rok do 10 godina, dok u 2016. godini nije bilo novih pozajmica.

	Period/ Godina	Godišnja kamatna stopa	U hiljadama EUR	
			31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Investiciono razvojni fond AD, Podgorica	4	3.00%	10	16
Investiciono razvojni fond AD, Podgorica	4	1.00%	7	12
Investiciono razvojni fond AD, Podgorica	6	4.00%	308	388
Investiciono razvojni fond AD, Podgorica	8	4.00%	533	614
Investiciono razvojni fond AD, Podgorica	5	4.00%	49	64
Investiciono razvojni fond AD, Podgorica	6	3.00%	154	187
Investiciono razvojni fond AD, Podgorica	10	2.50%	1,000	1,000
			2,061	2,281

24. REZERVE

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu: - vanbilansnih izloženosti	1	1
	1	1

25. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Obaveze po komisionim poslovima	25	27
Obaveze za ostale poreze	66	70
Obaveze po osnovu isplate dividendi	1	1
Obaveze prema dobavljačima	10	74
Ostala pasiva	2,135	3,147
Privremeni računi	18	24
	2,255	3,343

Ostala pasiva u iznosu od EUR 2,135 hiljada odnosi se na: obaveze banke po neizmirenim garancijama u iznosu od EUR 2,100 hiljada, obaveze po komisionim poslovima u iznosu od EUR 25 hiljada, vremenska razgraničenja EUR 3 hiljade i odložene poreske obaveze EUR 7 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine
26. KAPITAL

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Aksijski kapital	13,844	13,844
Emisione premije	2	2
Ostale rezerve	1,283	1,290
Neraspoređena dobit	-	-
Dobit/gubitak tekuće godine	(751)	13
	14,378	15,149

Kapital Banke sa stanjem na dan 31. decembar 2016. godine iznosi EUR 13,844 hiljade i čini ga 270,772 običnih akcija nominalne vrijednosti EUR 51.1292. Na dan 31. decembra 2015. godine aksijski kapital Banke je iznosio EUR 13,844 hiljade.

Zakon o bankama („Sl. list CG“ br. 17/08, 44/10 i 40/11) definisao je minimalni iznos novčanog kapitala u vrijednosti od EUR 5,000 hiljada. Na dan 31. decembra 2016. godine novčani kapital Banke je usaglašen sa zahtjevima regulative.

Ostale rezerve sa stanjem na dan 31. decembar 2016. godine EUR 1,283 hiljada se odnose na revalorizacione rezerve u iznosu od EUR 993 hiljade, rezerve po regulatornom zahtjevu EUR 217 hiljada i opšte rezerve EUR 73 hiljade.

Naziv akcionara	31. decembar 2016.			31. decembar 2015.		
	Broj akcija	U hiljadama EUR	% učešća	Broj akcija	U hiljadama EUR	% učešća
Zatvoreni investicioni fond						
Atlas Mont AD u postupku Transformacije	136,301	6,969	50.34%	136,301	6,969	50.34%
Atlas Invest DOO, Podgorica	30,122	1,540	11.12%	30,122	1,540	11.12%
Atlas Banka AD, Podgorica	25,000	1,278	9.23%	25,000	1,278	9.23%
Atlas Grupa DOO, Podgorica	18,249	933	6.74%	18,249	933	6.74%
Kuzman Mladen	12,618	645	4.66%	12,618	645	4.66%
IBM zbirni kastodi račun	7,410	379	2.74%	7,410	379	2.74%
OIF Atlas fond	6,000	307	2.22%	6,000	307	2.22%
Elektroprivreda Crne Gore AD, Nikšić	4,140	212	1.53%	4,140	212	1.53%
Crnogorski elektroprenosni sistem AD, Podgorica	4,140	212	1.53%	4,140	212	1.53%
CKB zbirni kastodi račun 1	4,038	206	1.49%	4,038	206	1.49%
Stančić-Rokotov Nikša	3,265	167	1.21%	3,265	167	1.21%
Direkcija šuma Pljevlja	3,138	160	1.16%	3,138	160	1.16%
Ostali akcionari	16,351	836	6.04%	16,351	836	6.04%
Ukupno	270,772	13,844	100.00%	270,772	13,844	100.00%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

27. USAGLAŠENOST SA PROPISIMA CENTRALNE BANKE CRNE GORE

Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama i propisima Centralne banke Crne Gore.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka („Sl. list CG“, br. 38/11 i 55/12), sopstvena sredstva Banke predstavljaju zbir osnovnog kapitala Banke i dopunskog kapitala Banke, umanjeno za odbitne stavke. Sopstvena sredstva Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine iznose EUR 9,139 hiljada (31. decembra 2015. godine: EUR 9,274 hiljada).

Osnovni kapital Banke, formiran u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, na dan 31. decembra 2016. godine iznose EUR 11,139 hiljada (31. decembra 2015. godine: EUR 11,274 hiljada). Osnovni kapital Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine čine osnovni elementi sopstvenih sredstava Banke: uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, naplaćene emisije premije, umanjeno za iznos gubitka iz prethodnih godina, iznos nematerijalne imovine i nerealizovani gubitak po osnovu vrijednosnog usklađivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju, po fer vrijednosti, kao i pozitivnu razliku između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, a koja je u primjeni na dan 31. decembra 2016. godine, Banka je obavezna da održava minimalan stepen koeficijenta solventnosti od 10%. Koeficijent solventnosti Banke na dan 31. decembra 2016. godine, iznosi 22.83% (31. decembra 2015. godine: 23,3%) i veći je od propisanog minimuma.

	Propisani Limit CBCG	Ostvareni pokazatelji poslovanja na dan 31. decembra 2016.
Koeficijent solventnosti banke	min 10%	22.83%
Izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica	max 25%	24.93%
Zbir velikih izloženosti	max 800%	165.12%
Ukupna izloženost prema licima koja imaju kvalifikovano učešće u Banci	max 20%	0%
Ukupna izloženost prema svim licima povezanim sa Bankom	max 200%	34.08%
Ukupna izloženost prema svim zaposlenim licima u Banci	Max po zaposlenom 1%	1.46%
Koeficijent ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva	max 50%	20.90%
Koeficijent likvidnosti banke	min 1	4.97

Izloženost prema jednom zaposlenom ne prelazi 0.16%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

28. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
<i>Garancije:</i>		
- izdate plative garancije	768	2,857
<i>Sredstva obezbjeđenja:</i>		
- hipoteke	70,236	46,003
- zaloga	1,233	1,112
- hartije od vrijednosti	12,693	13,812
<i>Druge vanbilansne pozicije:</i>		
- memorandum računi za custody poslovanje	14,614	16,804
- memorandum računi za depozitarne poslove	22,250	51,799
- neopozive obaveze za davanje kredita	297	203
- komisioni poslovi	87	111
	122,178	132,701

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 22/12, 55/12 i 57/13) potraživanja se iz bilansa banke prenose u internu evidenciju ako banka u postupku naplate potraživanja ocijeni da vrijednost potraživanja mjerena po amortizacionoj vrijednosti neće biti nadoknađena i da su ispunjeni uslovi za prestanak priznavanja finansijskog sredstva, što uključuje i sljedeće slučajeve:

- 1) za neobezbijedeno potraživanje:
 - kada je nad dužnikom otvoren stečajni postupak koji traje duže od jedne godine, ili
 - ako dužnik kasni sa plaćanjem duže od dvije godine;
- 2) za obezbijedeno potraživanje, kada dužnik kasni sa plaćanjem duže od četiri godine, odnosno ako banka u tom periodu nije primila nijednu uplatu od realizacije kolaterala.

U skladu sa važećom regulativom banka navedena potraživanja isknjižava iz bilansne evidencije i dalje vodi u internoj evidenciji do momenta njihove naplate ili definitivnog otpisa.

Iznosi glavnice i kamate u internoj evidenciji su prikazani kako slijedi:

	U hiljadama EUR	
	2016.	2015.
Glavnica	1,174	1,162
Kamata	336	307
Stanje na dan 31. decembar	1,510	1,469

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

29. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Banka obavlja brojne transakcije sa povezanim licima u toku svog redovnog poslovanja. Povezana lica su: pravna lica koja su članovi Atlas grupe, kao i ključno rukovodstvo Banke. Transakcije uključuju plasmane, depozite, transakcije u stranoj valuti i lična primanja članova Uprave i lica sa zaključenim individualnim ugovorima u Banci.

Obim transakcija sa povezanim licima, stanje sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine i odnosni rashodi i prihodi u bilansu uspjeha prikazani su u sljedećim tabelama:

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Potraživanja		
<i>Namjenski depoziti</i>		
Atlas capital Financial Services Limited, Limasol	50	52
<i>Dati krediti</i>		
Atlas invest DOO, Podgorica	128	158
Univerzitet Mediteran, Podgorica	2,235	2,180
RTV Atlas DOO, Podgorica	49	62
Atlas CAP DOO, Podgorica	25	-
Rekreaturs DOO, Budva	-	145
Atlas grupa DOO, Podgorica	292	292
RT Mimoza DOO, Herceg-Novi	-	880
	2,779	3,769
<i>Kamata</i>		
Atlas invest DOO, Podgorica	-	14
Univerzitet Mediteran, Podgorica	-	3
RTV Atlas DOO, Podgorica	-	-
Atlas grupa DOO, Podgorica	27	-
RT Mimoza DOO, Herceg-Novi	-	81
Centroprom, Beograd	80	-
	107	98
<i>Ostala potraživanja</i>		
Atlas CAP DOO, Podgorica	2,333	2,333
Trojica DOO, Pljevlja	432	432
Obnova AD, Pljevlja	465	465
	3,230	3,230
Ukupno potraživanja	6,116	7,097

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

29. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Obaveze		
Depoziti po viđenju		
DZU Atlasmont AD, Podgorica	20	36
ZIF Atlasmont AD, Podgorica	-	1
Atlas Capital Financial services	15	16
Atlas Group Limited	1	1
Društvo za upravljanje penzionim fondom		
Atlas Penzija AD, Podgorica	1	36
Atlas Life AD, Podgorica	1	-
	38	90
Oročeni depoziti		
Global Carbon DOO, Podgorica	-	-
Atlas Grupa DOO, Podgorica	1	351
DZU Atlasmont AD, Podgorica	-	-
Atlas Group Limited	-	-
Atlas Life AD, Podgorica	600	986
Atlas banka AD, Podgorica	-	-
Društvo za upravljanje penzionim fondom		
Atlas Penzija AD, Podgorica	125	257
	725	1,594
Ostale obaveze		
Atlas banka AD, Podgorica	2,255	2,640
	2,255	2,640
Ukupno obaveze	3,018	4,324
Potraživanja/(Obaveze), neto	3,098	2,773
	2016.	2015.
Prihodi od kamata:		
- na kredite	205	298
Prihodi od naknada:		
- krediti	3	38
- depozita	-	-
Ukupno prihodi	208	336
Rashodi kamata:		
- na depozite	44	90
Reklame i marketing	151	178
Ukupno rashodi	195	268
Neto prihodi	13	68

Na dan 31. decembra 2016. godine, potraživanja od zaposlenih iznose EUR 134 hiljada (2015: EUR 116 hiljade) a odnose se na kredite zaposlenima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

29. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

Banka je tokom 2016. godine isplatila ključnom rukovodstvu koje uključuje Glavnog izvršnog direktora, izvršne direktore i direktore sektora iznos od EUR 112 hiljada na ime naknada (2015: EUR 112 hiljade). Članovima Odbora direktora i Odbora za reviziju na ime naknada je isplaćen iznos od EUR 48 hiljada (2015: EUR 48 hiljade).

30. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI
(za potrebe sastavljanja Iskaza o tokovima gotovine)

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Gotovina u blagajni u eurima	304	327
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	44	123
Žiro račun	693	1,381
Korespodentni računi kod inostranih banaka	967	2,783
	2,008	4,614

31. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2016. godine nema sudskih sporova protiv banke, kao ni u 2015. godini. Rukovodstvo Banke i pravna služba procijenjuju da se ne očekuju ove vrste sporova ni u narednom periodu.

32. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

U 2017. godini Banka je izvršila prodaju stečene imovine Hidromola vrijednosti EUR 200 hiljada.

U 2017. godini Banka je dodatno angažovana na realizaciji projekta primjene MSFI 9 u saradnji sa angažovanim stručnim konsultantom, revizorskom kućom KPMG. Urađena je prva simulacija uticaja primjene MSFI 9 na finansijske izvještaje Banke koja pokazuje povećanje ispravke vrijednosti portfolija pravnih lica za EUR 335 hilj, 1039,71% i povećanje ispravki portfolija fizičkih lica za EUR 9 hilj, odnosno za 3,4%. Najveći dio povećanja ispravki je prouzrokovano ukidanjem LCP faktora koji inicijalno povećava ispravku 3 puta. Značajno povećanje se odnosi i na rigorozniji pristup korišćenja kolaterala u obračunu ispravke jer su iz obračuna isključene skoro sve zaloge.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

33. PORESKI RIZICI

Poreski zakoni Crne Gore se često različito tumače i predmet su čestih izmjena. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva Banke. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala. Poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim iskazima su pravilno iskazane.

34. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi valuta koji su korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u EUR na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine bili su:

	<u>31. decembar 2016.</u>	<u>31. decembar 2015.</u>
USD	1.0541	1.0926
CHF	1.0739	1.0814
GBP	0.8561	0.7379

35. OPŠTI PODACI O BANCI

U skladu sa Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih iskaza banaka („Sl. list CG“, br. 15/12 i 18/13) opšti podaci o Banci su prezentirani kako slijedi:

Naziv Banke: Invest banka Montenegro AD, Podgorica;
 Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 115, 81000 Podgorica;
 Matični broj: 2009960
 Telefon/Fax: +382 20 407 900; +382 20 407951
 Adresa internet stranice: www.invest-banka.com
 Broj zaposlenih na dan 31. decembar 2016. godine je 29 zaposlenih.
 Žiro račun: 907-54501-62

Podaci o predsjedniku i članovima odbora direktora

	Ime i prezime	Datum rođenja	Podaci o prebivalištu	
			Mjesto	Adresa (ulica i broj)
1. Predsjednik	Aleksandar Krtinić	26.09.1974	Beograd	Gospodar- Jevremova br.17
2. Zamjenik predsjednika	Ljiljana Milić	10.06.1948	Beograd	Bulevar Zorana Đinđića br.100 Vojvode Đurovića 13A
3. Član	Dragoljub Janković	31.08.1957	Podgorica	58 Hurstwood Road London NW11 0AU
4. Član	Basil Petrides	05.09.1963	London	Vasa Raičkovića br.34
5. Član Glavni izvršni direktor i Izvršni direktor ovlašćen za potpisivanje	Dašić Predrag Zoran Nikolić	07.11.1954 05.02.1978	Podgorica Podgorica	Veliše Mugoše bb

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

35. OPŠTI PODACI O BANCI (Nastavak)

Deset najvećih akcionara Banke su:

Ime i prezime / naziv kompanije	Adresa prebivališta /poslovna adresa (mjesto ulica i broj)	Podaci o akcijama	
		broj akcija	procentualno učešće
ZIF ATLASMONT	Crna Gora	136,301	50.34%
ATLAS INVEST DOO	Crna Gora	30,122	11.12%
ATLAS BANKA	Crna Gora	25.000	9.23%
ATLAS GRUPA DOO	Crna Gora	18,249	6.74%
KUZMAN MLADEN	Crna Gora	12,618	4.66%
IK ZBIRNI CUSTODY RACUN 1	Crna Gora	7,410	2.74%
OIF ATLASMONT	Crna Gora	6.000	2,22%
ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE	Crna Gora	4,140	1.53%
AD PRENOS	Crna Gora	4,140	1.53%
STANCIC NIKSA	Crna Gora	3,265	1,21%

Ukupan iznos akcionarskog kapitala EUR 13,844 hiljada

Emisije akcija i oznake emisija:

Redovne akcije

Oznaka emisije	Nominalna vrijednost akcija	Broj akcija
Sv.transformacija	51.1292	13,340
Iz dobiti	51.1292	7,088
Nova emisija	51.1292	35,000
Javna ponuda	51.1292	17,705
Dokapitalizacija	51.1292	15,340
Javna ponuda	51.1292	13,570
Nova emisija	51.1292	19,559
Konverzija	51.1292	149,170

Prioritetne akcije

Oznaka emisije	Nominalna vrijednost akcija	Broj akcija
Javna ponuda	51.1292	95,792
Nova emisija	85	16,221
Usitnjavanje	51.1292	26,967
Iz dobiti	51.1292	25,063
Iz dobiti	51.1292	1,348

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

35. OPŠTI PODACI O BANCI (Nastavak)

Međunarodni identifikacioni broj redovnih akcija (ISIN): MEIBMNRA1PG0

Berza i kotacije u koju su uvrštene akcije: Montenegroberza AD Podgorica, B lista.

Cijena akcija na berzi:

Redovne akcije:

	Redovne akcije	
	Najniža	Najviša
u prethodnoj godini	51.1250	51.1250
u tekućoj godini	51.1250	51.1250

Cijena akcija na početku i na kraju izvještajnog perioda su EUR 51,1250:

Tržišna kapitalizacija: EUR 13,844 hiljada

Knjigovodstvena vrijednost po akciji:

u prethodnoj godini	51.1292
u tekućoj godini	51.1292

Revizorska kuća koja je izvršila reviziju finansijskih iskaza za 2016. godinu: BDO doo Podgorica, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 120.

Revizorska kuća koja je izvršila reviziju finansijskih iskaza za 2015. godinu: BDO doo Podgorica, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 120.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Milanka Radunović

Glavni izvršni direktor

Zoran Nikolić

BDO d.o.o. Podgorica

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 120

81000 Podgorica

Montenegro

Tel: +382 20 228 449

Fax: +382 20 228 449

www.bdo.co.me

BDO d.o.o. Podgorica, privredno društvo osnovano u Crnoj Gori, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Velikoj Britaniji i dio je međunarodne BDO mreže firmi članica.

BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Podgorica, a limited liability company incorporated in Montenegro, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

